

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma “PSIHOLOĢIJA”

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
Rīgas Ziemeļvalstu augstskola

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu latviešu valodā.

Eksperti:

1. Eksperte, Ph.D., docente **Sanita Šuriņa**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas delegētā eksperte **Edīte Kalniņa**
3. Latvijas Studentu apvienības delegētais eksperts **Matīss Pumpurs**

Datums (14/10/2025)

Satura rādītājs

1. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	6
2. Resursi un nodrošinājums	11
3. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	18
4. Mācībspēki	24
5. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	30
6. Novērtējums	36
7. Rekomendācijas	39
8. Prasību vērtējumu kopsavilkums	42

Informācija par ekspertiem

Akadēmiskās vides pārstāve	<i>Sanita</i>	<i>Šuriņa</i>	<i>Ph.D.</i>	<i>Rīgas Stradiņa universitāte</i>
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte	<i>Edīte</i>	<i>Kalniņa</i>	<i>Mg.psych.</i>	<i>VAS Valsts nekustamie īpašumi</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts	<i>Matīss</i>	<i>Pumpurs</i>		<i>Rīgas Stradiņa universitāte</i>

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	<i>15.09.2025. (Rīga) un 24.09.2025. (Fergāna)</i>
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<p>Atzinums sniegts, izmantojot Akadēmiskās informācijas centra (AIC) nodrošināto informāciju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas (RZA) iesniegums pirmā cikla (akadēmiskās bakalaura) studiju programmas “Psiholoģija” (43313) licencēšanai un tā pielikumi; 2. RZA sniegtā papildinformācija, balstoties uz AIC pieprasījumu. 3. RZA sniegtā papildinformācija, balstoties uz novērtēšanas ekspertu pieprasījumu pēc vizītēm. <p>Atzinuma izveidē izskatīts normatīvais regulējums:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Augstskolu likums https://likumi.lv/ta/id/37967-augstskolu-likums 2. Vides aizsardzības likums https://likumi.lv/ta/id/147917-vides-aizsardzibas-likums 3. Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums https://likumi.lv/ta/id/282333-civilas-aizsardzibas-un-katastrofas-parvaldisanas-likums 4. Ministru kabineta noteikumi Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” (11.12.2018.) https://likumi.lv/ta/id/303957-studiju-programmu-licencesanas-noteikumi 5. Ministru kabineta noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (13.06.2017.)

	<p>https://likumi.lv/ta/id/291524-noteikumi-par-latvijas-izglitibas-klasifikaciju</p> <p>6. Ministru kabineta noteikumi Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (13.05.2014.) https://likumi.lv/ta/id/266187-noteikumi-par-valsts-akademiskas-izglitibas-standartu</p> <p>7. Ministru kabineta noteikumi Nr.70 “Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi” (23.01.2007.) https://likumi.lv/ta/id/152072-studiju-liguma-obligati-ietveramie-noteikumi</p> <p>8. Ministru kabineta noteikumi Nr.202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus” (16.04.2013.) https://likumi.lv/ta/id/256157-kartiba-kada-izsniedz-valsts-atzitus-augstako-izglitibu-apliecinajos-dokumentus</p> <p>9. Psihologu likums https://likumi.lv/ta/id/290115-psihologu-likums</p> <p>10. Izglītības likums https://likumi.lv/ta/id/50759-izglitibas-likums</p> <p>Citi avoti:</p> <p>1. Ekspertu vizīšu RZA (Rīgā un Fergānā) laikā iegūtā informācija;</p> <p>2. RZA Mājaslapas https://isma.lv/; https://rnu.lv/ un https://ismaeu.uz/</p> <p>3. RZA Stratēģija un citi dokumenti https://rnu.lv/par-rnu/dokumenti/</p> <p>4. Mājaslapa http://eplatforma.aika.lv</p> <p>5. Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG).</p> <p>6. Lursoft https://www.lursoft.lv/</p> <p>7. Psihologu reģistrs (https://www.ikvd.gov.lv/lv/psihologu-registrs)</p> <p>8. Valsts izglītības informācijas sistēma: https://www.viis.gov.lv/</p> <p>9. https://www.viaa.gov.lv/lv/valsts-valodas-prasmes-limeni</p>
--	---

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību Rīgas Ziemeļvalstu augstskola
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Psiholoģija
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	Otrā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Psiholoģija” (licencēšanas procesā)
4.	Studiju programmas nosaukums (<i>iekavās norādīt nosaukumu angļu valodā</i>)	Pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programma “Psiholoģija” (<i>First cycle (academic bachelor) study programme “Psychology”</i>)
4.1.	Studiju programmas apakšprogrammas nosaukums (ja piemērojams)	-
5.	Studiju programmas/ apakšprogrammas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	43313
5.1.	Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI)/ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) līmenis	6.LKI / EKI
6.	Studiju programmas/ apakšprogrammas īstenošanas valoda	Latviešu, angļu
7.	Studiju programmas/ apakšprogrammas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	180 ECTS, 3 gadi – pilna laika klātie, 3 gadi un 5 mēneši – nepilna laika neklātie
8.	Uzņemšanas prasības, tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Vidējā izglītība. Studijām angļu valodā nepieciešamas angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī.
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	Valērijas Seiles iela 1, k.6,7, Rīga, LV-1019 Fergānas filiāle, Al-Fergani iela 48, Fergāna, Uzbekistāna
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju), tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Bakalaura grāds psiholoģijā

1. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Analīze

1. Studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami, savstarpēji saistīti un atbilst attiecīgajam LKI/EKI līmenim. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas (RZA) pirmā cikla studiju programmas “Psiholoģija” (43313) izveide balstīta uz Latvijas un Eiropas Savienības (ES) pieaugošo pieprasījumu pēc psiholoģijas speciālistiem, īpaši garīgās veselības un izglītības sistēmas atbalsta kontekstā. Studiju programmas raksturojumā (SPR, 4.lpp.) uzsvērts, ka psihologu pieejamība Latvijā neatbilst sabiedrības vajadzībām; norādīti dati par garīgās veselības problēmu aktualitāti un pakalpojumu nepieejamību. Plānotā studiju programmas īstenošana divās valstīs (Latvijā un Uzbekistānā, Fergānā, angļu valodā) atbilst augstskolas stratēģijai attīstīt starptautisku, starpdisciplināru un darba tirgum atbilstošu studiju vidi (RZA stratēģija 2024 - 2030.). Uzbekistānas kontekstā studiju programma var sniegt būtisku ieguldījumu speciālistu sagatavošanā, jo psiholoģijas izglītība tur ir attīstības procesā, un pieprasījums pēc speciālistiem pieaug, tomēr SPR dokumentā nav norādīts un analizēts pamatojums studiju programmas īstenošanai Uzbekistānā, nedz attiecībā uz sabiedrības garīgās veselības vajadzībām, nedz pieprasījumā pēc psiholoģijas profesionāļiem. Būtiski uzsvērt, ka Studiju programmas īstenošana Fergānā (angļu valodā) veicinātu augstskolas starptautisko atpazīstamību un piesaista ārvalstu studentus. <https://ismaeu.uz/> Izaicinājums – nodrošināt, lai rezultāti būtu vienlīdz sasniedzami abās īstenošanas vietās visos studijuursos un studentu atbalsta pasākumos. Attiecībā uz starptautisko atpazīstamību, noteikti jāpiebilst, ka Rīgas Ziemeļvalstu augstskola ir lietišķo zinātņu augstskola, tās nosaukuma tulkojums angļu valodā “Riga Nordic University” var radīt maldinošu priekšstatu starptautiskajai auditorijai, jo šāds nosaukums norāda uz klasisku universitāti, nevis lietišķo zinātņu augstskolu. Tāpēc eksperti uzskata, ka korekts un starptautiskajā praksē atbilstošs nosaukuma tulkojums būtu “Riga Nordic University of Applied Sciences.” (<https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fhei%2Fview&id=24>)

Studiju programmas mērķis – sagatavot absolventus turpmākām studijām maģistrantūrā un darbam psiholoģijas un starpdisciplinārās jomās – atbilst LKI 6. līmeņa prasībām (zināšanas, prasmes, kompetences, spēja risināt problēmsituācijas). Uzdevumi (psiholoģijas zinātnisko pamatu apguve, pētnieciskās un analītiskās prasmes, profesionālo iemaņu attīstīšana, sadarbības un komunikācijas prasmes) ir loģiski sasaistīti ar definētajiem studiju rezultātiem. Studiju rezultāti strukturēti atbilstoši zināšanām, prasmēm un kompetencēm, tomēr formulējumi dažos gadījumos ir vispārīgi un neļauj precīzi novērtēt studentu sasniegto kompetenču līmeni. Tas īpaši attiecas uz kursiem “Digitālā pratība”, “Kritiskā domāšana”, “Filozofija un socioloģija”, “Biznesa vadība”, “Vides, darba un civilā aizsardzība”, kuros pārsvarā izmantoti vispārīgi darbības vārdi, piemēram, “izprot” vai “spēj”, nenorādot konkrētu darbības līmeni vai kontekstu. Šie rezultāti ne vien apgrūtina to izmērāmību, bet arī samazina skaidrību par to, kādas zināšanas un prasmes students reāli apgūst, un kā tās tiek novērtētas. Dažos gadījumos trūkst sasaistes ar psiholoģijas profesionālo darbību, piemēram,

“Digitālās prasmes” studiju kursā minētie piemēri attiecas uz viesmīlības nozari, nevis psiholoģijas studiju kontekstu.

Studiju programmas izstrādē iesaistīti augstskolas docētāji un praktiķi (sertificēti psihologi, psihoterapeiti, supervizori). Latvijā piesaistīti darba devēji (piem., “Skalbes”, Veselības centrs 4, “Trodo”), kuri nodrošina prakses vietas. RZA ir pievienojuši Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) atzinumu, kurā norāda, ka speciālistu grupā laika periodā uz 2030. - 2040. gadu sagaidāms piedāvājuma pārsniegums pār pieprasījumu, tomēr atzinīgi vērtē studiju piedāvājuma realizāciju ārvalstu studentiem (LDDK atbalsta vēstule). Tomēr, neskatoties uz iepriekš minēto LDDK atzinumu, nav pilnībā dokumentēts, kā notikusi darba devēju, studentu un ārējo ekspertu līdzdalība studiju programmas izstrādē – īpaši Uzbekistānā.

Eksperti guva informāciju, ka mācībspēki ir bijuši iesaistīti studiju kursu izstrādē, bet iesaiste Programmas izstrādē nav bijusi plašāka, piemēram, mācībspēki nebija informēti par potenciālu nepieciešamību strādāt un mācīt Fergānā (Ekspertu tikšanās ar mācībspēkiem).

Pēc vizītes Fergānas filiālē un ekspertu lūguma, ir saņemta Fergānas pilsētas pašvaldības Ģimenes un sievietes jautājumu nodaļas vēstule, kurā norādīta vajadzība pēc speciālistiem atbalsta sniegšanai izglītībā, ģimenēs un stresa situāciju pārvarēšanai (SPR Pielikums 15a.jaut.). Atbalstu studiju programmas izveidei pauž arī Uzbekistānas psihologu asociācija, norādot vajadzību pēc psihologiem organizācijā, īpaši ārvalstu uzņēmumos valstī un vajadzību pārņemt Eiropas pieredzi, zināšanas un prasmes (SPR Pielikums 15.jaut). Taču, kā jau iepriekš norādīts, studiju programmas izveidē darba devēji no Uzbekistānas puses netika iesaistīti.

Eksperti vērs uzmanību, ka atšķiras Latvijas Republikas un Uzbekistānas psihologu izglītības prakse. Latvijā psihologu profesionālo darbību regulē Psihologu likums (<https://likumi.lv/ta/id/290115-psihologu-likums>), kura 3. pantā ir noteikts, ka pastāvīgu psihologa profesionālo darbību var veikt persona ar augstākās izglītības diplomu par akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguvi vismaz 200 kredītpunktu apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir profesionālā studiju programma, nepieciešama reģistrācija psihologu reģistrā un psihologa sertifikāts noteiktā darbības jomā. Ekspertu sarunā ar Fergānas universitātes mācībspēku gūta informācija, ka Uzbekistānā psihologi praktisko darbību uzsāk uzņēmumos jau pēc bakalaura grāda iegūšanas (piemēram, slimnīcā, nokārtojot iekšējo slimnīcas ievadmācību 6 mēnešu apjomā), savukārt maģistra grāds ir lielākoties nepieciešams pētniecības turpināšanai. Psihologu likums Uzbekistānas psihologiem nav juridiski saistošs. Psihologa profesija Latvijā ir reglamentēta un saskaņā ar likumu “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību šā panta pirmajā daļā minētajā profesijā apliecina attiecīgo profesionālās darbības jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iegūts psihologa sertifikāts. Tas būtu Psihologu likuma un likuma “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” pārkāpums, pieļaujot šādu situāciju un izsniedzot LR valdības atzītu diplomu par Uzbekistānas psihologu sagatavošanu. Latvijā saskaņā ar Psihologu likumu arī ir izveidota Psihologu sertifikācijas padome, kuras sekretariāta funkcijas nodrošina Izglītības kvalitātes valsts dienests, arī Psihologu ētikas komisija.

Attiecībā uz studiju programmas īstenošanu angļu valodā Latvijā un angļu valodā Fergānas filiālē, RZA iesniegtajos dokumentos nav atbilstības atsevišķām Augstskolu likuma un citām normatīvo aktu prasībām, nav apliecinājuma, ka RZA studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā, ja studiju programmas īstenošana tiktu pārtraukta - šādi apliecinājumi nav iesniegti par Uzbekistānu, kā arī Latvijā studijas nebūs iespējams turpināt angļu valodā studējošajiem un neklātienē studējošajiem. Augstskolai ir noslēgts līgums tikai ar Daugavpils Universitāti par sadarbību studiju procesa turpināšanai atbilstošā studiju programmā “Psiholoģija” (43313), taču Daugavpils Universitāte īsteno šo studiju programmu tikai pilna laika klātienē, latviešu valodā, kas atstātu nepilna laika neklātienē studējošos un angļu valodā studējošos bez izglītības turpināšanas iespējām. Latvijā visas psiholoģijas studiju programmas tiek īstenotas latviešu valodā pilna laika klātienē vai nepilna laika klātienē. Līgums nav noslēgts arī ar nevienu Uzbekistānas universitāti, ka studējošie varētu turpināt studijas angļu valodā kādā līdzvērtīgā studiju programmā. RZA nav iesnieguši dokumentus par sadarbību ar citām Uzbekistānas universitātēm tieši par iespēju turpināt studijas psiholoģijā klātienē un neklātienē angļu valodā.

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

Studiju programmas raksturojumā norādīts, ka augstskola īsteno vairākas studiju programmas sociālo zinātņu jomā, un psiholoģijas studiju programma papildina esošo piedāvājumu, stiprinot starpdisciplināritāti. Tāpat, uzsvērts sabiedrības un darba tirgus pieprasījums pēc psihologiem, kā arī Latvijas un ES līmeņa politikas dokumentos noteiktā garīgās veselības veicināšanas prioritāte, tomēr nav iekļauti detalizēti kvantitatīvie dati par augstskolas esošo studiju programmu veikspēju (piem., studentu uzņemšanas un atbiruma rādītāji, absolventu nodarbinātības rezultāti). Studiju programmas raksturojumā norādīts, ka psiholoģijas studijas ir populārs izvēles virziens Latvijā, tomēr RZA studentu pieplūduma un atbiruma tendences netiek analītiski atspoguļotas. Netiek piedāvāts prognožu modelis par sagaidāmo studējošo skaitu nākamajos gados, lai gan pamatojums par sabiedrības pieprasījumu ļauj pieņemt stabilu reflektantu interesi. Studiju programmas attīstības pamatojumā izmantoti vispārīgi nozares tendences apliecinājoši avoti (piemēram, ES mentālās veselības politika, NAP2027), tomēr nav sniegta detalizēta statistiskā analīze par psihologu nodarbinātību Latvijā un ES, kā arī par reflektantu mērķauditorijas lielumu reģionālajā kontekstā.

Ekspertu vizītes interviju laikā administratīvais un akadēmiskais personāls informēja, ka minimālais plānotais studējošo skaits vienā studiju gadā Rīgā ir 7 (septiņi), savukārt, Fergānā varētu sasniegt 15 (piecpadsmit) studējošos. Rīgā un Fergānā pieejamās studiju telpas un to iekārtojums ir piemērots šāda apjoma grupām. Potenciālie mācībspēki apliecināja gatavību strādāt mazās, koncentrētās studiju grupās (Ekspertu saruna ar mācībspēkiem). RZA vadība uzsvēra, ka neliels studējošo skaits nodrošina iespēju tuvāk uzraudzīt studējošo labbūtību un apmierinātību, tādējādi sekmējot produktivitāti un mazinot studējošo atbiruma risku (Ekspertu saruna ar RZA vadību un licencējamās pirmā cikla studiju programmas “Psiholoģija” vadītāju)

Studiju programma ir pielāgota RZA studējošo skaita dinamikai, kā arī ir pārdomāti potenciālo studējošo viedokļu/atsauksmju ievākšanas mehānismi.

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

Psiholoģijas pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programmas mērķi un saturs atbilst nozares attīstības virzieniem Eiropā – pieprasījumam pēc garīgās veselības speciālistiem, izglītības un organizāciju psihologiem, kā arī pētniecības darbam sagatavotiem speciālistiem. Studiju programmas raksturojumā uzsvēta programmas starpdisciplināritāte, iekļaujot biznesa un IT komponentes, kas saskan ar mūsdienu tendencēm psiholoģijā (digitālā psiholoģija, telepsiholoģija, AI un VR/AR izmantošana). Licencējamā studiju programma salīdzināta ar Lietuvas (Vytautas Magnus University) un Bulgārijas (Varna Free University) psiholoģijas studiju programmām (SPR 1.pielikums). Atšķirībā no norādītajām ārvalstu studiju programmām, RZA programmā ir lielāks uzsvars uz praktiskajām prasmēm un starpdisciplināritāti, ne tikai klasiskajām psiholoģijas disciplīnām. Studiju programmas raksturojumā sniegts pamatojums par ārvalstu programmu izvēli salīdzinājumam (ģeogrāfiskais tuvums, līdzīgas akadēmiskās tradīcijas). Tomēr analīze paliek ierobežotā līmenī – nav plašākas pārskatāmības par citām ES valstīm, kur psiholoģijas studiju programmas ir ļoti izplatītas (piem., Vācija, Nīderlande, Skandināvijas valstis, Lielbritānija - ārpus ES). Tāpat nav veikta salīdzinoša analīze par absolventu karjeras iespējām, prakses integrāciju vai digitālo kompetenču lomu ārvalstu studiju programmās.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Atsauces uz NAP2027 un ES mentālās veselības politiku pamatoti norāda uz licencējamās studiju programmas aktualitāti. Tās īstenošana Fergānā (angļu valodā) nodrošinātu iespēju sagatavot speciālistus starptautiski konkurētspējīgā līmenī un atbildēt uz reģionā augošo pieprasījumu pēc psihologiem. Šāda starptautiska dimensija ir nozīmīga studiju programmas stiprā puse – tā pozicionē augstskolu kā starptautisku izglītības sniedzēju un veicina akadēmisko mobilitāti. Vienlaikus jānorāda, ka studiju programmas izveides pamatojumā nav veikta šī reģiona (Vidusāzijas) analīze pieprasījumam pēc psiholoģijas speciālistiem, īpaši garīgās veselības un izglītības sistēmas atbalsta kontekstā, kā arī darba tirgus analīze. Attiecīgi, studiju programmas attīstības perspektīvas pamatotas ar sabiedrības vajadzībām un politikas dokumentiem tikai Latvijā.

Studiju programma ietver digitālās psiholoģijas komponentes (telepsiholoģija, VR/AR, mākslīgais intelekts), kas atbilst modernākajām tendencēm gan Eiropā, gan Āzijā.

5. Augstskolas/koledžas tīmekļvietnē publicētā informācija par licencējamo studiju programmu (ja publicēta) atbilst licencēšanai iesniegtai informācijai un nesatur maldinošu informāciju.

Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas tīmekļvietnē: <https://rnu.lv> šobrīd (10.10.2025.) nav publicēta informācija par licencējamo studiju programmu.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [1]

Studiju programmas “Psiholoģija” izveide ir pamatota ar pieaugošo sabiedrības un darba tirgus pieprasījumu pēc psihologiem Latvijā. Programmas īstenošana Latvijā un Uzbekistānā (Fergānā) saskan ar augstskolas stratēģiju attīstīt starptautisku un starpdisciplināru akadēmisko vidi. Nav sniegts pamatojums studiju programmas īstenošanai Fergānā (Uzbekistānā).

Programmas mērķis un uzdevumi ir loģiski un sasaistīti ar LKI 6. līmeņa prasībām, paredzot zinātnisko pamatu apguvi, pētniecības un profesionālo prasmju attīstību un starpdisciplināritāti. Atsevišķi studiju rezultātu formulējumi ir pārāk vispārīgi. Studiju programmas raksturojumā nav iekļauti detalizēti kvantitatīvie dati par augstskolas esošo programmu veikspēju (uzņemšana, atbirums, absolventu nodarbinātība). Salīdzinājums ar ārvalstu programmām (Lietuva, Bulgārija) ir veikts, bet nepietiekami plašs – trūkst dziļākas analīzes par psiholoģijas studiju jomā vadošajām Eiropas valstīm - Apvienoto Karalisti, Nīderlandi, Vāciju, Šveici, Zviedriju, Somiju.

Studiju programma ir pielāgota augstskolas studējošo skaita dinamikai, kā arī ir pārdomāti potenciālo studējošo viedokļu/atsauksmju ievākšanas mehānismi.

Stiprās puses:

1. Atsauce uz nacionālajiem un ES stratēģiskajiem dokumentiem (NAP2027, ES veselības politika) apliecina studiju programmas aktualitāti Latvijā. Studiju programmas mērķi un saturs atbilst nozares tendencēm Eiropā.
2. Salīdzinājuma ar norādītajām ārvalstu studiju programmām, RZA studiju programma ir lielāks uzsvars uz praktiskām prasmēm un starpdisciplināritāti.
3. Augstskolai jau ir pieredze sociālo zinātņu studiju programmu īstenošanā un sadarbībā ar darba devējiem.
4. Studiju programmas īstenošana gan Latvijā, gan Uzbekistānā veido RZA starptautisku profilu un atbilst RZA stratēģijai.
5. Nelielais plānotais studējošo skaits ļaus vadībai un akadēmiskajam personālam tuvāk novērot studējošo labbūtību un apmierinātību ar studiju programmu.
6. Ir analizētas studiju programmas attīstības perspektīvas Latvijā un Eiropā.

Vājās puses:

1. Nepietiekami dokumentēta ārējo pušu (darba devēju, studentu, ekspertu) līdzdalība studiju programmas izstrādē, īpaši Uzbekistānā.
2. Studiju rezultātu formulējumi dažviet pārāk vispārīgi.
3. Dažos studijuursos pietrūkst sasaistes ar psiholoģijas profesionālo darbību.
4. Trūkst kvantitatīvi pamatotas analīzes par augstskolas studējošo dinamiku (piem. atbiruma līmenis, reflektantu konkurence) un veikspējas rādītājiem.
5. Salīdzinošā analīze aprobežota ar divām studiju programmām, trūkst plašākas pasaules, Eiropas un Vidusāzijas konteksta pārskatīšanas, statistikas dati vai prognozes par psihologu pieprasījumu Uzbekistānā.
6. Latvijā un Uzbekistānā pastāv atšķirības psihologa izglītības praksē un ir atšķirīgs normatīvais regulējums.
7. Nav apliecinājuma par studiju iespējām Uzbekistānā, cita augstskolā. Angļu valodā studējošajiem un nepilna laika neklātienē nav studiju turpināšanas iespēju Daugavpils Universitātē.
8. Nepietiekami detalizēta analīze par Uzbekistānas darba tirgu un sabiedrības vajadzībām psiholoģijas jomā.
9. Trūkst studentu uzņemšanas prognožu (īpaši ārvalstu programmā angļu valodā).

10. Nekorekts un maldinošs augstskolas nosaukuma izmantojums mārketinga mērķiem angļu valodā.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.			X	
3.			X	
4.			X	
5.		X		

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut		X		Lai gan studiju programmas aktualitāte Latvijā ir skaidri pamatota ar sabiedrības un darba tirgus vajadzībām, atsaucēm uz NAP2027 un ES veselības prioritātēm, kā arī redzama starptautiska dimensija, īstenojot studiju programmu arī Uzbekistānā, tomēr vairāki būtiski aspekti nav pietiekami izstrādāti. Trūkst dokumentētas ārējo pušu iesaistes studiju programmas izstrādē, nav veikta analīze par Uzbekistānas darba tirgu un psihologu pieprasījumu, un nav sniegti statistikas dati vai prognozes par reflektantu uzņemšanu un studējošo dinamiku. Studiju rezultātu formulējumi vietām ir pārāk vispārīgi, bet citu studiju programmu salīdzinošā analīze aprobežota ar šauru programmu loku.

2. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Analīze

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

SPR 20.pielikumā attēlota RZA administratīvā struktūrshēma, kurā ir ietverts personāls, kas iesaistās jaunu studiju programmu izveidē, īstenošanā un visa studiju darba nodrošināšanā. Studiju programmu direktoru pamatpienākumi - nodrošināt studiju programmas sagatavošanu, īstenošanu un attīstību. RZA Studiju virziena padomes funkcijas ir saskaņot studiju virziena direktora iesniegto studiju virziena mērķi, īstenošanas koncepciju un attīstības stratēģiju. Vismaz reizi semestrī tiek sasaukta studiju virziena padomes sēde, kurā pastāvīgi piedalās katedru vadītāji un virziena studiju programmu direktori. Studiju virziena vadītājam ir šādi pamatpienākumi - veikt studiju programmu efektivitātes analīzi, iniciēt studiju programmu optimizāciju un jaunu studiju programmu izstrādi, organizēt studiju virziena programmu direktoru sadarbību un vērtēt studiju programmu direktoru darba efektivitāti (SPR 15.-16.lpp.). Tomēr ir neatbilstība starp SPR norādīto un RZA mājas lapā atrodamo informāciju (<https://rnu.lv/par-rnu/vadiba-un-struktura>) - nav atrodamī akadēmiskā darba prorektors un attīstības un inovāciju prorektors. Ekspertu ieskatā RZA Administratīvā struktūrshēma ir novecojusi (apstiprināta 2018.gadā) un neatbilst aktuālajai struktūrai.

Katedras vadītājs studiju programmas izveides un īstenošanas ietvaros ir atbildīgs par visu rektora un prorektoru lēmumu un rīkojumu savlaicīgu izpildi, kā arī organizē un kontrolē katedras darbu, analizējot rezultātīvos rādītājus un sagatavojot atskaites, tajās ietverot arī jaunās studiju programmas darbības rādītājus. Katedras vadītājs plāno un organizē katedras nodrošinājumu ar studiju metodiskajiem un izdales materiāliem. Katedras vadītājs nodrošina personāla atlasī un apmācību atbilstoši studiju programmas nepieciešamībai (SPR 17.lpp.).

Šobrīd ir nozīmēta Studiju programmas direktore, un nav skaidrības par studiju virziena vadītāju, kā arī katedras izveidi un vadību. Atsevišķu Studiju virziena padomi psiholoģijas jomai nav plānots izveidot, bet iekļaut jauno studiju virzienu jau esošajā Padomē.

SPR 21.pielikums “Fergānas (Uzbekistānas) filiāles nolikums” nosaka, ka Filiāles vadību nodrošina: Filiāles direktors un Uzbekistānas Republikas pilnvarota persona – Filiāles izpilddirektors. Filiāles direktors sagatavo un iesniedz apstiprināšanai RZA Senātā Filiāles ikgadējo budžetu un Filiāles amatu sarakstu; Filiāles izpilddirektors sagatavo un iesniedz RZA rektoram pārskatus par Filiāles finanšu resursu plūsmām. Filiāles Valde nodrošina Filiāles darbībai nepieciešamos apstākļus; sagatavo un iesniedz priekšlikumus nepieciešamo studiju virzienu un studiju programmu atvēršanai Filiālē. SPR 15.lpp. norādīts, ka Filiālē strādā arī metodīkis, koordinators, bibliotekārs, IT speciālists. Studiju vizītes laikā eksperti saņēma IT speciālista atbalstu klātienē, tomēr bibliotekārs nav uz vietas Filiālē, jo bibliotēkas pakalpojumu sniedz Fergānas valsts universitātes bibliotēka un Fergānas reģionālā bibliotēka. IT daļa nodrošina Moodle vides un citu informācijas sistēmu pilnveidi, datortehnikas uzstādīšanu un uzturēšanu, nepieciešamās programmatūras uzstādīšanu un tehnisku atbalstu (SPR 17.lpp.).

Studiju procesa atbalsta komandu pienākumos ietilpst struktūrvienību lietvedības organizēšana un uzturēšana, studentu uzņemšanas procesa atbalsts, nodarbību sarakstu sagatavošana, studējošo informēšana par izmaiņām studiju procesā, kā arī mācībspēku, reflektantu un studentu apkalpošana un problēmu risināšana (SPR 17.-18.lpp).

Kopumā administratīvais darbs un IT atbalsts RZA ikdienā tiek organizēts atbilstošā līmenī gan Rīgā, gan Fergānas filiālē, nodrošinot studiju procesa atbalstu atbilstoši studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Lai nodrošinātu efektīvu studiju procesa īstenošanu, tiek izmantota Moodle e-studiju vide, kurā visa saistītā informācija tiek sagatavota automatizētā veidā (studiju kursi, lietotāji, grupas, pieejas tiesības u.c.). Šajā sistēmā tiek nodrošināta komunikācija students-mācībspēks. Mācībspēki sistēmā izvieto dažādus elektroniskus materiālus, zināšanu pārbaudes testus, mājasdarbus, informāciju par konkrēta studiju kursa norisi. Studējošie var piekļūt elektroniskiem mācību līdzekļiem jebkurā laikā un vietā. Gan mācībspēkiem, gan studējošajiem Moodle vidē ir pieejami visi nepieciešamie RZA iekšējie dokumenti, tai skaitā nolikumi, vadlīnijas, rokasgrāmatas, metodiskie norādījumi utt. Mācībspēkiem tiek nodrošināta Zoom videokonferenču platforma attālinātām tiešsaistes nodarbībām un konsultācijām (SPR 17. lpp.). Eksperti vizītē Rīgā materiāltechniskās bāzes apskates laikā sarunā ar studiju prorektori uzzināja, ka Moodle vidē docētāji ievieto studiju materiālus, bet, ja nepieciešams, IT departamenta darbinieki sniedz tehnisku palīdzību dienas laikā, ja docētāji savlaicīgi nosūta lūgumu palīdzēt. Tika demonstrēti studiju kursa “Kognitīvā psiholoģija” pieejamie materiāli Moodle vidē, saites uz papildmateriāliem un lekciju prezentācijas. Tāpat arī eksperti varēja pārliecināties, ka Moodle vidē ir pieejama informācija par praksi, ir eksāmenu saraksti un dažādi metodiskie materiāli. Redzams, ka Moodle šobrīd nav vienota stila, katrs docētājs mazliet atšķirīgi ievieto/noformē studiju materiālus, taču pastāv obligātais saraksts par Moodle ievietojamiem materiāliem. Moodle ir gan jaunāka versija, gan senāka. Tika uzsvērts, ka tiem studējošiem, kuri uzsākuši studijas šogad, ir pieejama jaunākā Moodle versija. Eksperti atzinīgi novērtē, ka visiem RZA studējošiem ir piekļuve pilnai Microsoft Office pakai.

Akadēmiskā godīguma pārbaude tiek veikta, izmantojot Turnitin rīku - antiplaģiāta un rakstu darbu labošanas sistēmu (Ekspertu tikšanās ar Programmas direktori).

Fergānas filiālē studenti var izmantot gan Fergānas reģionālo informācijas bibliotēku centru, gan Fergānas Universitātes bibliotēku, kas atrodas pretī RZA Fergānas filiāles ēkai. Ar Fergānas reģionālo informācijas bibliotēku centru noslēgts sadarbības līgums. Bibliotēkas labprāt iegādājas un papildina savus krājumus ar studējošiem aktuālo literatūru. Fergānas vice-rektore norādīja, ka filiāle ir gatava investēt līdzekļus psiholoģijas virziena grāmatu iegādē, tomēr nav pieejams finanšu ieguldījumu plāns, ir tikai apņemšanās (Ekspertu tikšanās ar Fergānas filiāles vice-rektori). Rīgā bibliotēkas darba laiks atšķiras no SPR 18.lpp. norādītā (Bibliotēkas darba laiks ir katru dienu no 9.00 līdz 22.00), mājas lapā norādīts darba laiks plkst. 10.00 - 16.00, bet faktiski tā strādā no plkst. 10.00 līdz plkst. 15.00, pieejamas grāmatas psiholoģijā latviešu valodā, pieejami starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumi. Studējošajiem ir nodrošināta piekļuve Scopus datu bāzei. Rīgā eksperti saņēma informāciju, ka piekļuve iespējama tikai augstskolas datoros, savukārt Fergānas filiālē – ka piekļuve ir nodrošināta arī attālināti, izmantojot studentu datorus. Tomēr Scopus datu bāzes pieejamība nepilnīgi nodrošina psiholoģijas studiju vajadzības, jo tā nesniedz piekļuvi pilnteksta zinātniskajiem rakstiem. Pieeja psiholoģijas jomas pilnteksta datubāzēm Rīgā un Fergānas filiālē pašlaik nav nodrošināta. Tas būtiski ierobežo studentu un mācībspēku iespējas izmantot jaunākos nozares pētījumus un literatūru, kas ir

nepieciešama studiju kursu apguvei un pētnieciskajam darbam. Psiholoģijas studiju programmām īpaši nozīmīga ir piekļuve nozares specifiskām datubāzēm, piemēram, APA PsycINFO, ProQuest un ScienceDirect, kas nodrošina pieeju starptautiski atzītiem, recenzētiem pilnteksta rakstiem un pētījumiem. Šo resursu nepieejamība ir uzskatāma par kritisku ierobežojumu psiholoģijas studiju kvalitātes nodrošināšanā. Īpaši jāakcentē nepieciešamība “izmantot zinātniski pamatotas un psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) mērķiem atbilstošas metodes” (Psihologu likums, 14.¹ pants), kā arī akcents uz zinātniski pamatotu metožu izmantošanu psihologa profesionālajā darbībā, kas ir noteikts Psihologa profesijas standartā (PS-108). Līdz ar to piekļuve zinātniski pamatotiem informācijas resursiem un datubāzēm ir būtisks priekšnosacījums kvalitatīvai psihologu sagatavošanai un profesionālo kompetenču attīstībai.

Ekspertu vizītes laikā Rīgā bibliotēkara atbalsts nebija pieejams. Eksperti konstatēja, ka bibliotēkas telpas ir piemērotas tikai nelielam studējošo skaitam patstāvīgajam darbam, un augstskolā nav citu telpu, kas būtu paredzētas studējošo patstāvīgajai studiju darbībai. Bibliotēkā pieejamas dažas darba vietas ar datoriem – kopumā septiņi lietotāju datori.

Augstskolas Rīgas bibliotēkā liels literatūras klāsts, tai skaitā psiholoģijas, ir pieejams krievu valodā (aptuveni puse), lai gan Augstskola studiju programmu krievu valodā neplāno īstenot, savukārt, literatūra angļu valodā bija pieejama ļoti mazā apmērā. Turklāt, norādes bibliotēkā izvietotas tikai latviešu valodā, kas varētu ierobežot angļu valodas plūsmas studējošo iespēju atrast studiju procesam nepieciešamo literatūru un mācību materiālus (Ekspertu vizīte Rīgā).

Mākslīgā intelekta (MI) izmantošana studiju procesa laikā nav aizliegta. MI izmantošana ir ietverta apgūstamajā studiju saturā (studiju kurss “Neiropsiholoģija”, taču tiek ļoti stingri monitorēta, tomēr nav norādīti RZA dokumenti, kas atrunā MI izmantošanas iespējas un ierobežojumus studējošajiem. Eksperti uzskata, ka tas potenciāli var veicināt nesaskaņu rašanos studiju procesa laikā.

Eksperti secina, ka gan informatīvā un metodiskā bāze, gan datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra daļēji atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

SPR 20.lpp. norādīts, ka RZA ir juridiskas personas dibināta privāta augstskola, tāpēc studējošo iemaksātā studiju maksa ir galvenais studiju procesa nodrošināšanas finansējuma avots. Kā privāta augstskola RZA nesaņem valsts finansējumu savai darbībai, un studiju programmu finansējums tiek veidots no iegūtās studiju maksas (75% ieņēmumus veido studiju maksa).

RZA mājas lapā (<https://rnu.lv/uznemsana/studiju-maksa/>) norādīts, ka bakalaura studiju programma gadā izmaksā EUR 2500 studentiem no Eiropas Savienības un Ukrainas, un ārvalstu reflektantiem no citām valstīm - EUR 3300. Tomēr atšķiras norādītās studiju maksas. Ekspertu sarunā ar Rektoru tika noskaidrots, ka Latvijā plānotās studiju programmas izmaksas ir 2500 EUR gadā, un Uzbekistānas studentiem Fergānas filiālē ir EUR 500 atlaide (tātad – 2000 EUR). Ekspertu sarunā ar Fergānas filiāles Rektoru —

plānotā studiju maksa Uzbekistānas studentiem - EUR 1500 gadā. Uzbekistānā ir studējošo bezprocentu kredīts sievietēm vai mazu procentu studiju kredīts vīriešiem, kas jāsāk atdot 7 gadus pēc absolvēšanas. SPR (21.-22.lpp.) norādītās aplēses viena studenta izmaksām Latvijā gadā - EUR 2405,63 gadā pilna laika studijām, Uzbekistānā EUR 3264,60 gadā pilna laika studijām. Turklāt minimālais studējošo skaits studiju programmas īstenošanai, lai nodrošinātu tās rentabilitāti pilna laika klātienes studijās, ir 7 studējošie Rīgā un 20 studējošie filiālē Fergānā. Nav ņemts vērā arī potenciālais studējošo atbirums. Fergānas vizītē eksperti noskaidroja, ka esošajās studiju programmās no 34 studentiem vidēji 6 studenti nepabeidz studijas (ekspertu saruna ar Fergānas filiāles rektoru).

Eksperti norāda, ka akciju sabiedrība “Izglītības nams” (RZA akcionārs/dibinātājs) un SIA Rīgas Ziemeļvalstu augstskola nav iesnieguši pārskatus Uzņēmumu reģistrā (vai tie tikuši anulēti) par 2022., 2023. un 2024. gadu, līdz ar to ekspertiem nav redzami objektīvi dati par rentabilitāti un ieņēmumiem, kas nosegtu potenciālos negūtos ieņēmumus no studiju maksas. Lursoft pieejamajā pārskatā par 2021. gadu redzams, ka komerciālā, finansiālā un ekonomiskā rentabilitāte ir būtiski kritusies, salīdzinot pret 2020. gadu, kā arī norādīts, ka pārskata periodā sabiedrība nav veikusi pētniecības darbus. Augstskolu likums (80.1 pants. Pārskati par augstskolas darbību.) nosaka, ka augstskola ik gadu sagatavo publiski pieejamu gada pārskatu par savu darbību, un augstskolas gada pārskatā iekļaujams augstskolas padomes apstiprināts gada finanšu rezultātu (ieņēmumu un izdevumu) pārskats. Gada pārskati nav pieejami RZA mājas lapā (<https://rnu.lv/par-rnu/dokumenti/>) un kā iepriekš norādīts – arī Lursoft nav pieejami pēdējo trīs gadu pārskati.

RZA ir pieejami papildu finansējuma ieguves avoti, piemēram, piedaloties projektos un sadarbojoties ar industriju, kas atbalsta Programmas attīstību (Ekspertu saruna ar zinātņu prorektori). Eksperti sarunā ar RZA zinātņu prorektori guva informāciju, ka akadēmiskais personāls īsteno privātā uzņēmējdarbības sektora pasūtītus pētījumus (LIAA vaučeri), šie līdzekļi ir jāizmanto produktu vai tehnoloģiju izstrādei, augsti kvalificēta darbaspēka piesaistei, bet nav norādīts, kāda tieši ir peļņa no katra vaučera.

Fergānā netiek veikta nekāda papildu darbība ienākumu diversificēšanai. Vice-rektore Fergānas filiālē ieskicē tos kā nākotnes plānus (Ekspertu saruna ar Vice-rektori).

Eksperti uzskata, ka licencējamai Programmai nav nodrošināts pietiekams finansējums tās īstenošanai, papildus ieskaitot mācībspēku darba atalgojumu, studiju materiālu iegādi un materiāltehniskā nodrošinājuma uzturēšanu.

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Gan Rīgā, gan Fergānas filiālē studiju programmu ir plānots īstenot atbilstošās telpās, kurās ir nodrošināts nepieciešamais aprīkojums un vide studiju procesa rezultatīvai norisei. Eksperti novēroja, ka telpas Rīgā intensīvi izmanto arī privātā vidusskola Premjers, starptautiskā skola – ekspertu vizītes laikā telpās galvenokārt uzturējās bērni vecumā līdz 18 gadiem. Studiju vide līdz ar to ir droša, apsargāta.

Rīgā studentiem ir pieejama kafejnīca, kas piedāvā kvalitatīvu un cenas ziņā pieejamu ēdienu. Fergānā blakus augstskolai ir ēdnīcas, kafejnīcas, sporta centrs, pie filiāles ēkas ir volejbola laukums, galda teniss. Gaitenī brīvi pieejams dzeramā ūdens aparāts. Atsevišķos stāvos gaitenī pieejami krēsli, galdi. Tējas un kafijas maksas automāti pieejami vairākās

vietās augstskolā. Rīgā studējošo vajadzībām ir piešķirta telpa, bet uz vizītes laiku tā nebija nekādi aprīkota. Vizītes laikā ne Rīgā, ne Fergānā eksperti neguva skaidrību par konkrētu speciāli ierīkotu telpu psiholoģiskām konsultācijām – norādītā telpa ir piekļūstama, tikai izejot cauri mācību klasei. SPR 24.lpp. norādīts, ka pēc studentu aptauju rezultātiem papildus esošajām atpūtas un studiju telpām 2025.gadā tika izveidota vēl viena telpa studijām un atpūtai 6. korpusā, kas tika aprīkota ar atpūtas sēdvietām un datoriem, tomēr ekspertu vizītes laikā Rīgā šāda telpa netika novērota.

Eksperti novēroja, ka nodarbību telpas ir aprīkotas ar visu nepieciešamo mūsdienīgai nodarbību norisei – datoriem, projektoriem, interaktīvajām tāfelēm – kas ir noderīgi gan kā palīg līdzekļi lekciju vadīšanā, gan arī studiju rezultātu novērtēšanai. Ir pieejamas 4 auditorijas, kurās kopā ir 73 datori, kur katram studējošajam nodarbības laikā ir pieejams dators (SPR 21. lpp.). Eksperti novēroja, ka augstskolas bibliotēka Rīgā strādā līdz plkst. 15.00, lai gan SPR 18.lpp. norādīts, ka bibliotēkas darba laiks ir katru dienu no 9.00 līdz 22.00.

Ēku Fergānā piešķīrusi Fergānas pilsētas dome RZA filiāles vajadzībām, savukārt remontu RZA ir veikusi pašu spēkiem (SPR 23.lpp. un ekspertu klātienē vizīte Fergānas filiālē). Ēka ir izremontēta, tajā ir aprīkotas 11 auditorijas, tostarp arī divas datorklases ar 21 datoru. Fergānas filiālē šobrīd notiek atsevišķu telpu remonts, paplašinot telpas administratīvajam personālam un mācībspēkiem un divas lielas zāles - pasākumiem. Studiju programma tiek īstenota atbilstošās telpās, kurās ir nodrošināts nepieciešamais aprīkojums un vide studiju procesa rezultatīvai norisei. Fergānā studentiem pieejamas kopmītnes ar divvietīgiem, trīsvietīgiem, četrvietīgiem numuriņiem ar labu sabiedriskā transporta pieejamību par EUR 30 mēnesī (Ekspertu saruna ar Vice-rektori).

Studiju programma principā nav pieejama studējošajiem ar invaliditāti, īstermiņā tas liedz programmai piesaistīt studentus ar invaliditāti, tomēr ilgtermiņā tas ir novēršams un uzlabojams. RZA Stratēģijā (15.lpp.) ir norādīts, ka līdz 2025.gada jūnijam bija plānots izstrādāt pasākumu plānu, lai nodrošinātu personām ar īpašām vajadzībām vai invaliditāti pieeju fiziskajai videi, informācijai un infrastruktūrai, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu personas tiesību ievērošanu.

Saskaņā ar SPR, 24.lpp., RZA Informācijas tehnoloģiju departaments strādā trīs jomās:

1. integrētas RZA informācijas sistēmas izveide, attīstīšana un uzturēšana, nodrošinot atbalstu administratīvā, studiju un zinātniskā darba veikšanai;
2. kvalitatīvu un nepārtrauktu datu pārraides pakalpojumu nodrošinājums, kā arī RZA datu centru un galveno tīkla resursu uzturēšana;
3. atbalsts IT pakalpojumu izmantošanā, t. sk. informēšana par jauniem IT risinājumiem, nepieciešamo konsultāciju nodrošinājums un IT apmācību organizēšana.

Lai nodrošinātu ērtu un efektīvu identifikāciju, ir ieviesta IT lietotāju identitātes vadības sistēma, kā rezultātā katram IT lietotājam tiek izveidota un uzturēta unikāla elektroniskā identitāte. Ekspertu vizītes laikā Rīgā un Fergānas filiālē varēja novērot, ka darbinieki sistēmā autentificējas, ir bezvadu internets, konferences platforma un rīki bija nodrošināti, un bija IT atbalsta personāls (Fergānā - klātienē). SPR 24. lpp. norādīts, ka psiholoģijas studiju programmām plānots papildināt digitālos resursus, kā virtuālās realitātes (VR) un bioatgriezeniskās saites (biofeedback) iekārtas, tomēr nav skaidrs, vai šīs iekārtas tiks iegādātas gan Rīgā, gan Fergānā. Kopumā RZA IT bāze atbilst studiju programmas

mērķiem, uzdevumiem un studiju rezultātu sasniegšanai.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [2]

Studiju programmas materiāltehniskā, informatīvā bāze daļēji atbilst studiju procesa īstenošanas prasībām un nodrošina kvalitatīvu izglītības iegūšanu. Pieejamie resursi studijām Rīgā latviešu un angļu valodā, kā arī studijām Fergānas filiālē angļu valodā, ir daļēji pietiekami; studējošajiem abās vietās ir piekļuve nepieciešamajiem teorētiskajiem un praktiskajiem studiju materiāliem, telpām un mācību aprīkojumam, tomēr ir vieta uzlabojumiem. Tomēr finansiālā bāze neatbilst studiju procesa īstenošanas prasībām, un finansiālais nodrošinājums neļauj ilgtermiņā saglabāt programmas kvalitāti un attīstību. Telpas nav pieejamas personām ar invaliditāti.

Stiprās puses:

1. Augstskolā gan Rīgā, gan Fergānā ir labi aprīkotas mācību telpas un nodrošināts aprīkojums attālinātam darbam.
2. Augstskolai ir pieeja Scopus datubāzēm.
3. Studējošie mācību literatūru var saņemt gan Rīgas bibliotēkā, gan Fergānā reģionālajā un Fergānas universitātes bibliotēkā.
4. Dienesta viesnīca pieejama Fergānas filiālē studējošajiem.
5. Administratīvais darbs un IT atbalsts ikdienā tiek organizēts atbilstošā līmenī gan Rīgā, gan Fergānā,
6. Studiju programmas īstenošanai paredzētās telpas atbilst potenciālajam studējošo skaitam.

Vājās puses:

1. Bibliotēkas darba laiks un bibliotēkas speciālista pieejamība Rīgā nav pietiekoša, lai apmācītu un konsultētu par datubāžu izmantošanu.
2. Nav informācijas par studējošo un mācībspēku pieeju elektroniskām datubāzēm (piemēram, ScienceDirect, ProQuest un citas). Nav informācijas par pieeju studējošajiem un mācībspēkiem abonētās tiešsaistes datubāzes (piemēram, APA PsycINFO, ProQuest, ScienceDirect
3. Plānotā studiju maksa nenosedz studiju programmas izmaksas, un nav pārliecinoši un skaidri norādīti finanšu avoti ieņēmumiem.
4. Bibliotēkā nav pietiekoši mācību literatūras angļu valodā psiholoģijas nozarē.
5. Ne Rīgā, ne Fergānas filiālē nav studentiem ērtas vietas mācību procesam pēc lekcijām.
6. Nav norādīti Mākslīgo Intelektu (MI) reglamentējoši dokumenti. Tas varētu radīt nesaskaņas studiju procesa laikā.
7. Augstskolas Rīgas bibliotēkā norādes par literatūras saturu un tā atrašanās vietu pieejamas tikai latviešu valodā, kas apgrūtina angļu valodas studiju programmas studējošo spēju atrast sev nepieciešamos literatūras avotus.
8. Novērojusi RZA Administratīvā struktūrshēma.
9. Nav skaidrības par Psiholoģijas studiju virziena organizatorisko struktūru.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.			X	
3.			X	
4.			X	

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem		X		Studiju programmas materiāltehniskā, informatīvā bāze daļēji atbilst studiju procesa īstenošanas prasībām un nodrošina kvalitatīvu izglītības iegūšanu. Pieejamie materiāltehniskie un informatīvie resursi studijām Rīgā latviešu un angļu valodā, kā arī studijām Fergānas filiālē angļu valodā ir daļēji pietiekami; studējošajiem abās vietās ir piekļuve nepieciešamajiem teorētiskajiem un praktiskajiem studiju materiāliem, telpām un mācību aprīkojumam, tomēr ir vieta uzlabojumiem. Finansiālā bāze neatbilst studiju procesa īstenošanas prasībām, un finansiālais nodrošinājums neļauj ilgtermiņā saglabāt programmas kvalitāti un attīstību.

3. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Analīze

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst LKI/EKI attiecīgā līmeņa prasībām, valsts standartam, profesiju standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām un citām attiecīgo normatīvo aktu prasībām.

Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Studiju programma ietver plašu psiholoģijas pamata disciplīnu klāstu (vispārīgā, attīstības, sociālā, kognitīvā psiholoģija) un specializētus kursus (klīniskā un veselības psiholoģija, organizāciju psiholoģija, konsultēšana, supervīzija). Iekļauti studiju kursi pētniecības metodoloģijā un statistikā, kas nodrošina zinātniski pamatotu pieeju, kā to paredz Psihologa profesijas standarts. Pozitīvi vērtējama digitālo prasmju integrācija (piem., studiju kurss “Digitālā pratība”, SPR norādītās MI, VR un telepsiholoģijas tēmas). Tas atbilst jaunākajām starptautiskajām tendencēm psiholoģijā, īpaši televeselības jomā. Tomēr iesniegtajā dokumentācijā A un B daļu savstarpējā proporcija un to atbilstība definētajiem studiju rezultātiem nav detalizēti analizēta. Studiju kursu aprakstu analīze atklāj, ka vairākosursos formulējumi ir pārāk vispārīgi un neļauj precīzi novērtēt studentu sasniegto kompetenču līmeni. Tas īpaši attiecas uz kursiem “Digitālā pratība”, “Kritiskā domāšana”, “Filozofija un socioloģija”, “Biznesa vadība”, “Vides, darba un civilā aizsardzība”, kuros pārsvarā izmantoti vispārīgi darbības vārdi, piemēram, “izprot” vai “spēj”, nenorādot konkrētu darbības līmeni vai kontekstu. Šie rezultāti ne vien apgrūtinā to izmērāmību, bet arī samazina skaidrību par to, kādas zināšanas un prasmes students reāli apgūst, un kā tās tiek novērtētas. Dažos gadījumos trūkst sasaistes ar psiholoģijas profesionālo darbību, piemēram, studiju kursā “Digitālā pratība” piemēri attiecas uz viesmīlības nozari, nevis psiholoģijas studiju kontekstu. Studiju kursā “Sociālo prasmju treniņš” ir norādīts, ka 30% no studiju kursa gala vērtējuma tiek piešķirts par “Aktīvu dalību visās nodarbībās un semināros”. Eksperti uzsver, ka apmeklējums nav iekļaujams kā vērtēšanas kritērijs. Tāpat ne visos aprakstos ir atsauces uz jaunākajiem zinātniskajiem avotiem, kas ir būtiski psiholoģijas nozares studiju programmā, kur mācību materiālu aktualitāte ir kritiska. Vairākos studijuursos obligātās literatūras avoti ir novecojuši un vairs neatspoguļo mūsdienu psiholoģijas un sociālo zinātņu attīstības tendences. Tas īpaši attiecas uz kursiem “Filozofija un socioloģija”, “Kritiskā domāšana”, “Biznesa vadība”, “Digitālā pratība” un “Vides, darba un civilā aizsardzība”, kuros izmantoti 10–30 gadus veci vai neaktualizēti avoti, tostarp klasiskie teorētiskie darbi un novecojušas normatīvo aktu redakcijas. Šādi avoti nodrošina vēsturisku pamatu, taču nepietiekami atspoguļo jaunākos zinātnes atklājumus, tehnoloģiskās pārmaiņas un digitālās vides aktualitātes. Šie trūkumi rada risku, ka studiju kursu apraksti nespēj pilnībā apliecināt saturisko kvalitāti un loģisko sasaisti ar studiju programmas mērķiem un plānotajiem rezultātiem. Tā piemēram, studiju kursu aprakstos digitālās psiholoģijas komponente ir mazāk izstrādāta nekā studiju programmas raksturojumā. Studiju kursa “Digitālā pratība” saturs vairāk attiecas uz vispārīgām digitālajām prasmēm, un obligātās literatūras jaunākie avoti neatspoguļo straujo attīstību MI un VR izmantošanā psiholoģijā pēdējo gadu laikā. Arī pēc ekspertu lūguma aktualizētais obligātās literatūras avotu saraksts vēl joprojām nepietiekami atspoguļo studiju programmas raksturojumā uzsvērto ciešo sasaisti ar modernajiem digitālajiem rīkiem, mākslīgo intelektu, virtuālo realitāti, telepsiholoģiju un datu aizsardzības jautājumiem, tādēļ eksperti iesaka papildināt obligāto literatūru ar 2022.–2025. gadu pamatavotiem par MI/VR pielietojumiem psiholoģijā, digitālās terapijas un ētikas vadlīnijām un precizēt studiju kursa uzdevumus, lai tie būtu vērsti uz psiholoģijas jomas digitālo rīku izmantošanu, tādējādi pilnībā nodrošinot studiju rezultātu sasniegšanu.

Studiju programmas apjoms (180 ECTS, bakalaura līmenis) un struktūra atbilst Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 6. līmenim un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai (EQF). Studiju programmas saturs atbilst Augstskolu likumam, akadēmiskās izglītības valsts standartam. Savukārt psihologa profesijas standartam neatbilst augstskolas iecere īstenot šo

studiju programmu nepilna laika neklātienes formātā ar 0 kontaktstundām. Šāda pieeja nav uzskatāma par atbilstošu psiholoģijas studiju specifikai un neatbilst Latvijas normatīvajiem un Eiropas augstākās izglītības telpas standartiem. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 (2018. gada 2. maijs) "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 9. punktam, studiju programmām ir jānodrošina studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamais klātienes un patstāvīgā darba līdzsvars, un kontaktnodarbības ir būtiska studiju procesa sastāvdaļa. Tāpat Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EQF) un Boloņas procesa ECTS lietotāja rokasgrāmata (European Commission, 2015) nosaka, ka ECTS kredītpunkti ietver gan kontaktstundas, gan patstāvīgo darbu, nodrošinot mācību mērķu sasniegšanu. Izglītības programmas īstenošanas forma bez kontaktstundām nesaskan ar neklātienes formas definīciju Izglītības likuma 1.panta 14.2 punktā, jo neklātienes studijās "izglītojamais **daļu** no izglītības iestādes īstenošanas izglītības programmas satura apgūst patstāvīgi". Psiholoģijas studiju jomā kontaktnodarbības ir īpaši nozīmīgas praktisko iemaņu, supervīzijas, eksperimentālo metožu un profesionālās ētikas apguvei. Tādēļ 0 kontaktstundu apjoms psiholoģijas studijās nav pieļaujams, jo tas neatbilst ne Latvijas izglītības standartiem, ne Eiropas augstākās izglītības telpas kvalitātes prasībām.

Studiju kursi strukturēti pakāpeniski: no vispārīgām zināšanām (filozofija, kritiskā domāšana, psiholoģijas pamati) līdz specializētiem studiju kursiem. Redzama loģiska pāreja no teorētiskām zināšanām uz prasmēm un kompetencēm, studijas noslēdzot ar bakalaura darbu. Katram studiju kursam ir sasaistīti sasniedzamie rezultāti ar studiju programmas kopējiem rezultātiem (SPR 6.pielikums). Studiju programmu plānots īstenot arī Fergānas filiālē (Uzbekistānā, angļu valodā), kur paredzēts identisks saturs kā Latvijā.

Saistībā ar psihologa profesijas standarta prasību izpildi būtiski ir izvērtēt valodas kompetences aspektu studiju programmā. Psihologa profesijas standarta 5.1. punkts nosaka profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, vispārējās zināšanas un kompetences – lietot valsts valodu, spēja brīvi sazināties valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai. Šī prasība nav analizēta SPR (2. pielikums Atbilstība valsts izglītības standartam bak). Tā kā visi studējošie iegūs Latvijā atzītu diplomu, viņiem būs tiesības praktizēt un strādāt Latvijā (gan Rīgā, gan Fergānas filiālē studējošajiem), tādēļ šī prasība ir attiecināma uz visiem angļu valodā studējošajiem. 5. pielikumā (SPR 5. pielikums_Kursa apraksti_Bak_ENG) ir iekļauts latviešu valodas studiju kurss ārvalstu studējošajiem pamatlīmenī. 41.lpp. norādītā studiju kursa mērķis ir nodrošināt pamatzināšanas un attīstīt spēju sazināties latviešu valodā ikdienas situācijās un profesionālā vidē pamatlīmenī. Ekspertu skatījumā šāda kursa apgūšana atbilstu A1/A2 valsts valodas prasmes līmenim (<https://www.viaa.gov.lv/lv/valsts-valodas-prasmes-limeni>) - vienkāršu tekstu lasīšanai, saprašanai, vienkāršiem mazkvalificētiem lauksaimniecībā, būvniecībā, uzkopšanā. Turklāt eksperti ieguva informāciju, ka docēšana Fergānā de facto noris arī uzbeku valodā. Tādējādi netiks izpildītas psihologa profesijas standarta prasības. Studiju plānā (SPR, 4.pielikums) latviešu valodas kurss un lietišķas angļu valodas kurss ir norādīts kā vienots studiju kurss 4 KP apjomā. Ekspertiem ir pamatotas šaubas, vai ir iespējams valsts valodu apgūt tādā lietošanas līmenī, lai brīvi sazinātos valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai, kā tas norādīts psihologa profesijas standartā.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā.

Studiju programma paredzēta īstenošanai gan latviešu, gan angļu valodā, piedāvājot pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē studijas. Abās valodās tiek nodrošināts vienāds studiju saturs, apjoms un sasniedzamie studiju rezultāti. Docētāji, konsultējot studentus un vērtējot iesniegtos uzdevumus, izmanto e-vides sniegtās iespējas. Studiju kursu teorētiskās daļas apguvei augstskolā tiek izmantota e-studiju platforma Moodle, kas, lai nodrošinātu studentcentrētu pieeju, tiek pielāgota īstenošanas valodai. Ekspertu vizītes laikā tika gūta pārlicība, ka augstskolai ir izveidota funkcionējoša un viegli saprotama Moodle vide, kas nodrošina uz studentu vajadzībām orientētu mācību procesu.

RZA studējošajiem nav piešķirtas augstskolas domēna e-pasta adreses (Ekspertu saruna ar zinātņu prorektori Rīgā), kas, ekspertu ieskatā, neatbilst labai mūsdienu akadēmiskas vides praksei. Tas potenciāli var apgrūtināt efektīvu informācijas apriti un piederības sajūtu augstskolai. Tāpat studējošajiem RZA nav pieejams psiholoģiskais atbalsts (Ekspertu saruna ar zinātņu prorektori Rīgā). Psiholoģiskā atbalsta trūkums augstskolā var negatīvi ietekmēt studējošo labbūtnību, studiju rezultātus un institūcijas reputāciju kā studentcentrētai augstākās izglītības iestādei.

RZA plāno īstenot Programmu arī nepilna laika neklātienē formātā (3 gadi un 5 mēneši). SPR 22. pielikums (rīkojums par ECTS atbilstību) nosaka, ka nepilna laika neklātienē ir plānotas 0 kontaktstundu. Detalizētāka analīze veikta atzinuma 3. nodaļas “Studiju saturs un īstenošanas mehānisms”, 1. punktā.

RZA norādītajās salīdzinātajās augstskolās (SPR 1.pielikums), piemēram, Vitauta Dižā Universitātē (Vytautas Magnus University) ir norādīts, ka studiju programmu īsteno pilna laika klātienē. Varnas Brīvā universitātē piedāvā studiju programmu klātienē un nepilna laika klātienē. Latvijas augstskolas visas programmas psiholoģijā piedāvā pilna laika klātienē, izņemot LU un RSU, kur pirmā cikla studiju programmu piedāvā apgūt nepilna laika klātienē (mācības pilnu dienu ceturtdienās un sestdienās). Arī Daugavpils Universitātē piedāvā nepilna laika klātienē studijas 4 gadus (<https://eplatforma.aika.lv/>).

Visiem pilna laika klātienē latviešu un angļu valodas studiju kursiem ir noteikti studiju rezultāti un vērtēšanas kritēriji, kas ietverti studiju kursu aprakstos un tiek izskaidroti studentiem studiju procesa sākumā. Izstrādājot vērtēšanas kritērijus, docētāji ņem vērā ne tikai studentu zināšanu līmeni, bet arī attīstītās prasmes, iemaņas un kompetences, lai vispusīgi novērtētu izvirzīto mērķu sasniegšanu. Nepilna laika neklātienē formātā nav norādīti studiju kursu apraksti.

Teorētisko lekciju nodrošināšanai papildus tiek izmantota tiešsaistes platforma Zoom. Atsevišķu studiju kursu praktiskajās un semināru nodarbībās tiek pielietotas dažādas interaktīvās mācīšanās metodes, tostarp darbs mazās grupās, problēmsituāciju analīze un risinājumu izstrāde, lomu spēles un citas pieejas.

Katra akadēmiskā semestra noslēgumā tiek izplatītas un vēlāk - analizētas studiju procesa novērtēšanas anketas. Studiju programmas vadība norāda, ka zemais studējošo skaits ļauj padziļināti izvērtēt katra studējošā progresu un sasniegto rezultātu atbilstību izvirzītajiem mērķiem. Studiju programmas vadība un akadēmiskais personāls norāda, ka licencēšanas gadījumā, katru gadu tiks ņemti vērā studējošo viedokļi studiju programmas pilnveidei.

Papildus norāda, ka esošo studiju programmu īstenošanas laikā tiek ņemtas vērā studējošo prasības, tiek pielāgoti vērtēšanas kritēriji un formāti.

Studiju programmas vadība norādīja, ka tiek izstrādāti dažādi mehānismi, lai novērstu atbirumu no studiju programmām, taču nespēja sniegt konkrētus piemērus. Studējošajiem ir pieejama IT departamenta palīdzība, ja rodas jebkāda veida neskaidrības vai problēmas (Ekspertu saruna ar studiju programmas vadību).

3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteikti principi tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Augstskolā darbojas iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas ietver studiju programmu regulāru izvērtēšanu, mācībspēku darba novērtēšanu, studentu aptaujas un darba devēju atsauksmju analīzi (SPR 24.pielikums. Procedūra_ Studiju programmas). Šī sistēma kopumā atbilst ESG 1. daļas standartiem, jo ir noteikta politika, tiek izmantoti monitoringa mehānismi, un tiek apkopoti dati par studentu sasniegumiem un absolventu nodarbinātību. Esošā Studiju kvalitātes padome sastāv no dažādu nozaru akadēmiskajiem ekspertiem, studējošajiem un darba devējiem, kas nodrošina kvalitātes pārraudzību. Fergānas filiālē studiju programmas kvalitāti plānots uzraudzīt centralizēti no Rīgas, taču nepieciešams nodrošināt, ka kvalitātes sistēma ņem vērā arī vietējo psiholoģijas prakses kontekstu un Uzbekistānas partneru iesaisti. Šobrīd dokumentācijā nav pilnīgi skaidrs, kā tieši tiks nodrošināta vienlīdzīga kvalitātes uzraudzība un satura aktualitāte Uzbekistānā (piem., darba devēju atsauksmju iegūšana, vietējo nozares ekspertu līdzdalība). Sarunās ar RZA pārstāvjiem, eksperti saņēma apliecinājumu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātei, kā arī Psiholoģijas studiju programmas nepieciešamības gadījumā piesaistīt psiholoģijas ekspertus.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Tikšanās laikā augstskolas vadība norādīja, ka studiju programma ir izstrādē jau vairākus gadus. Gan administratīvais, gan akadēmiskais personāls apliecināja, ka studējošo viedoklis ir ļoti svarīgs studiju programmas tālākai attīstībai, tādēļ tiks veiktas aptaujas, lai noskaidrotu studējošo viedokli par dažādiem studiju procesa aspektiem. Studiju programmas raksturojumā nav sniegta informācija par studējošo pārstāvju iesaisti studiju programmas izstrādē un apstiprināšanā. Vienlaikus jāatzīmē, ka studiju programmas kvalitātes izvērtēšanā studējošo iesaiste ir nepārprotami paredzēta, jo visās RZA struktūrvienībās, kur tas ir nepieciešams, darbojas arī studējošo pārstāvji.

Ekspertu sarunas laikā ar darba devējiem Rīgā tika norādīts, ka RZA ir konsultējies ar potenciālajiem darba devējiem un ievākusi informāciju par iespējamām darba vietām, kā arī darba devēji kā padomdevēji ir piedalījušies studiju programmas izstrādē.

Tikšanās laikā ar Fergānas reģiona darba devējiem tika uzsvērts, ka pieprasījums pēc šīs studiju programmas ir ievērojams, un tādēļ pastāv augstas cerības uz tās licencēšanu. Darba

devēji, pārstāvēt gan valsts pārvaldes iestādes, gan slimnīcas, gan privāto sektoru, norādīja uz būtisku psihologu trūkumu. Vienlaikus tika akcentēts, ka Eiropas studiju standarts, ko spētu nodrošināt Augstskola, sniegtu nozīmīgu priekšrocību Augstskolas absolventiem pēc studiju programmas absolvēšanas (Ekspertu saruna ar Fergānas darba devējiem). Tomēr eksperti secina, ka darba devēji Fergānā nebija informēti par Latvijas normatīvo regulējumu. Toties nepārprotami slimnīcas vadītājs norādīja, ka pieņem darbā absolventus ar bakalaura grādu, kuri pēc 2-3 mēnešu iekšējiem kursiem var sākt strādāt. Tāpēc eksperti lūdzja noorganizēt papildu tikšanos ar kompetentu Uzbekistānas psihologu-mācībspēku. Šāda iespēja tika radīta, un eksperti guva pārliecību tam, ka prakse atšķiras abās valstīs, un Uzbekistānā par psihologiem sāk strādāt jau pēc bakalaura grāda iegūšanas (Ekspertu saruna ar psihologu no Fergānas Valsts universitātes).

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [3]

Studiju kursu aprakstos konstatēti vairāki būtiski trūkumi, kas ietekmē satura kvalitāti un studiju rezultātu sasniedzamību. Studiju programmas īstenošanā tiks izmantota e-vidē (Moodle). Ir plānotas studējošo aptaujas, kuru sniegtā informācija sekmēs tālāku studiju programmas pilnveidošanu un attīstīšanu. Studējošajiem ir pieejams IT atbalsts. Studiju kursiem ir noteikti rezultāti un vērtēšanas kritēriji, bet ir konstatēti trūkumi. Papildus klātienē lekcijām, daļa no studiju procesa notiks attālināti. Katra akadēmiskā semestra noslēgumā tiek izplatītas un analizētas studiju procesa novērtēšanas anketas. Augstskola ir ievākusi informāciju no darba devējiem Rīgā, taču studējošie un darba devēji nav tikuši tieši iesaistīti studiju programmas izstrādē. Fergānas darba devēji nebija informēti par atšķirīgo normatīvo regulējumu psihologa profesijai Latvijā un Uzbekistānā.

Stiprās puses:

1. Studiju saturā integrēta starpdisciplināra pieeja (psiholoģija, IT, biznesa elementi).
2. Ir paredzēts studējošos iesaistīt programmas tālākā pilnveidē un attīstībā.

Vājās puses:

1. Digitālās psiholoģijas komponente studiju kursu aprakstos ir mazāk atspoguļota nekā SPR; obligātā literatūra novecojusi.
2. Atsevišķu studiju kursu studiju rezultāti formulēti pārāk vispārīgi un nav izmērāmi.
3. Dokumentos nav pietiekamas informācijas par Uzbekistānas filiāles kvalitātes monitoringa mehānismiem un vietējo ekspertu iesaisti.
4. Latviešu valodas kursa apjoms angļu valodā studējošajiem studiju plānā (pamatlīmenis A1/A2) neatbilst profesiju standarta prasībām.
5. RZA plāno īstenot studiju programmu arī nepilna laika neklātienē ar 0 kontaktstundām, kas neatbilst Psihologa profesijas standartam, starptautiskajai un Latvijas praksei un standartiem psihologu izglītībā.
6. Studējošie un darba devēji nav bijuši tieši iesaistīti studiju programmas izveidē.
7. Studiju programmas izveides procesā netika analizēts Uzbekistānas darba tirgus.
8. Studējošajiem nav pieejams psiholoģiskais atbalsts.
9. Studējošajiem nav piešķirtas augstskolas domēna e-pasta adreses.
10. Nepilna laika neklātienē formātam nav norādīti studiju kursu apraksti.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.			X	
3.		X		
4.			X	

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X		Studiju programma ietver plašu psiholoģijas pamata disciplīnu klāstu. Studiju kursu aprakstos konstatēti vairāki būtiski trūkumi, kas ietekmē satura kvalitāti un studiju rezultātu sasniedzamību. Atsevišķos studiju kursu aprakstos studiju rezultāti formulēti vispārīgi un ir konstatēta novecojusi literatūra. Augstskolā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma. Darba devēji un studējošie nav tikuši tieši iesaistīti studiju programmas izstrādē, lai arī gan Rīgā, gan Fergānā darba devēji ir atbalstoši studiju programmas uzsākšanai.

4. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Analīze

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Izstrādājot Programmu, tika ņemti vērā noteikti pamatkritēriji mācībspēku atlasei studiju kursu nodrošināšanā (SPR 35.lpp) – atbilstoša izglītība, profesionālā kvalifikācija, akadēmiskā pieredze, praktiskā pieredze, zinātniskā darbība, starptautiskā pieredze, pedagoģiskās un digitālās prasmes, valodu prasmes.

Saskaņā ar SPR 36.lpp., praktisko studiju kursu (“Psiholoģiskās izpētes pamati”, “Psiholoģiskā konsultēšana”) docēšanā īpaša nozīme tika piešķirta mācībspēku profesionālajai pieredzei un sertifikācijai. Teorētisko studiju kursu (“Attīstības psiholoģija”, “Personības psiholoģija”) docēšanai prioritāte piešķirta akadēmiski aktīvajiem pētniekiem ar doktora grādu un zinātniskajām publikācijām attiecīgajā jomā (SPR 35.lpp).

Studiju īstenošanai Fergānas filiālē piedalīsies RZA docētāji, un vietējie speciālisti tiks piesaistīti konsultantu statusā (SPR 36.lpp). No sarunas ar RZA vadību Rīgā eksperti secina, ka konsultanti Fergānā tiks nodarbināti izmaksu efektīvizācijai, un Fergānā sarunās ar filiāles vadību eksperti guva apstiprinājumu, ka vietējie konsultanti mācību procesā tiek iesaistīti plaši – semināru, praktisko nodarbību vadīšanā. Iesniegtie trīs psiholoģijas jomas konsultantu (Fergānā) CV pirmšķietami ir kvalitatīvi - Kokandas Pedagoģiskās universitātes rektors, psiholoģijas doktors, Fergānas Valsts universitātes divi asociētie profesori, tomēr nav informācijas par angļu valodas prasmi un precīzu kompetenci, un nav norādīts, kuru studiju kursu docēšanā viņi tiktu iesaistīti, un kāda būtu sasaiste ar Latvijas mācībspēkiem.

Studiju programmas raksturojumā un iesniegtajos docētāju CV redzams, ka atlases kritēriji balstās uz iegūto izglītību, profesionālo un pētniecisko pieredzi, kas lielākoties ir atbilstoši psiholoģijas studiju kursu specifikai. Pamatkursu (piem., “Patopsiholoģija”, “Psihes bioloģiskie pamati”, “Ievads evolucionārajā psiholoģijā”, “Psiholoģiskās izpētes pamati”) īstenošanu nodrošina docētāji ar Dr.psych. vai Mg.psych. grādu, kas nodrošina saturisku atbilstību un kvalifikācijas pietiekamību. Docētāju CV apliecina arī praktisko pieredzi psiholoģijas laukā (piem., konsultēšana, supervīzija, psihoterapija), kas ir nozīmīgi profesionāli orientētu kursu vadīšanai. Līdztekus psiholoģijas mācībspēkiem, studiju programmas īstenošanā piesaistīti arī citu jomu eksperti (IT, valodniecība, pedagoģija), kas nodrošina starpdisciplināritāti un atbilst atsevišķu studiju kursu saturam. Vienlaikus identificējami riski un nepilnības: studiju kursu “Vispārīgā psiholoģija” īsteno docētāja, kurai psiholoģijā ir bakalaura līmeņa izglītība; tas pamatkursam ir minimāli pietiekami, tomēr vēlams augstāks grāds vai studiju kursa līdzvadība ar Mg.psych./Dr.psych; studiju kursu “Vides, darba un civilā aizsardzība” īsteno docētāja ar filoloģijas izglītību, bez skaidri dokumentētas kompetences darba aizsardzības vai tiesību jomā. Šeit trūkst tiešas kvalifikācijas sasaistes ar studiju kursa saturu. Netiek dokumentēts mehānisms, kā augstskola pārliecinās par docētāju angļu valodas zināšanu pietiekamību Fergānas filiālē; CV norādījumi nav pietiekams kvalitātes pierādījums.

Vizīšu laikā atklājās arī vairākas būtiskas neskaidrības, tā piemēram, Fergānas filiālē vietējie pārstāvji pauda pārliedību par vietējo mācībspēku iesaisti no Uzbekistānas, kas nav norādīts studiju programmas dokumentācijā un ir pretrunā iepriekš sniegtajam apliecinājumam, ka studiju programmu īsteno tikai Latvijas docētāji. Tas rada neskaidrību par atlases kritērijiem un kvalitātes nodrošinājumu. Tāpat, Rīgā tika norādīts, ka tie nodrošinās tikai administratīvu atbalstu studentiem. Savukārt Fergānā sarunās atklājās, ka konsultanti varētu vadīt arī lekcijas un nodarbības. Šāda prakse nav atspoguļota dokumentos, kā arī nav pierādījumu, ka šiem konsultantiem ir atbilstoša kvalifikācija psiholoģijas kursu īstenošanai.

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Programmas īstenošanā plānots iesaistīt 22 mācībspēkus ar akadēmisko un profesionālo kvalifikāciju: 10 docētāji jau ir ievēlēti RZA, 9 plānots ievēlēt RZA. Divus plānots piesaistīt kā viesdocētājus. Savukārt SPR norādīts 21 mācībspēks - 6 profesori un asociētie profesori, 5 docenti, 9 lektori un 1 vadošais pētnieks (SPR, 36.lpp). Saskaņā ar 8. Pielikumu. Mācībspēku saraksts - 6 profesori un asociētie profesori, 5 docenti, 9 lektori un 1 vadošais pētnieks un 1 vieslektors.

Saskaņā ar RZA 25. pielikumu (Nolikums par akadēmiskajiem amatiem) - Personu var ievēlēt tikai vienā profesora, asociētā profesora, docenta, lektora vai asistenta akadēmiskajā amatā un tikai vienā augstskolā. Šādā amatā ievēlētu personu vienlaikus var arī ievēlēt vadošā pētnieka vai pētnieka amatā un tikai vienā zinātniskajā institūcijā. Saskaņā ar mācībspēku CV (kurus plānots ievēlēt RZA) vairāki docētāji šobrīd ir spēkā esošās darba attiecībās citās augstskolās, piemēram, RSU, RISEBA. Būtiski būtu atjaunot mācībspēku CV, lai tie atspoguļotu aktuālo nodarbinātības statusu. Šīs personas arī vēl nav iesniegušas savus apliecinājumus, ka piekrīt tikt ievēlēti RZA, līdz ar to nav izpildīta licencēšanas prasība.

Ekspertu sarunā ar mācībspēkiem Rīgā gūta informācija, ka docētāji plāno apvienot mācību darbu vairākās augstskolās. Tas rada gan potenciālu izdegšanas risku un pieejamības jautājumu īpaši klātienē darbam Fergānas filiālē, gan arī potenciālu autortiesību jautājumu, ja izmantos citās augstskolās radītu studiju kursu saturu.

No 22 mācībspēkiem 13 ir grāds psiholoģijā, tomēr vienai profesorei (“Psiholoģijas vēsture”, “Biznesa psiholoģija”) grāds iegūts Ukrainas augstskolā un nav pielīdzināts Latvijā, un viņa arī nav norādīta Psihologu reģistrā, arī viens docents nav reģistrēts Psihologu reģistrā (SPR 8.pielikums). Astoņi mācībspēki ar psihologa grādu ir reģistrēti Psihologu reģistrā un tiesīgi veikt profesionālo psihologa darbību Latvijā klīniskās un veselības, izglītības un skolu, darba un organizāciju un konsultatīvajā jomā. Tomēr tikai diviem mācībspēkiem ir sertifikācija un pieredze praktiskajā darbā studiju programmas iecerētajā specializācijas jomā - darba un organizāciju psiholoģija.

Pasniedzējiem ir pieredze studējošo pētniecības darbu vadīšanā (bakalaura, maģistra darbi). Pasniedzēji ir iesaistīti profesionālās pilnveides semināru vadīšanā (SPR 31.lpp.). Vairāki mācībspēki ir akadēmiskās rakstīšanas, pētniecisko metožu un datu analīzes pasniedzēji. Lai arī norādīts, ka pasniedzējiem ir publikācijas zinātniskos un profesionālajos izdevumos, tomēr, analizējot mācībspēku (ar psihologa izglītību) publikācijas, tikai 3 mācībspēkiem ir aktīva zinātniskā darbība pēdējo 5 gadu laikā. Pārējiem pēdējos 5 gados bijušas daudzas uzstāšanās konferencēs un publikācijas konferenču materiālos, tomēr maz publicētu zinātnisku rakstu.

Eksperti sarunā ar Uzbekistānas filiāles konsultanti pārliecinājās, ka angļu valoda netiek pārvaldīta, un praksē mācīšana notiek uzbeku valodā. Tas ir arī pretrunā ar 21. pielikumā norādīto, ka studiju valoda Uzbekistānas filiālē ir angļu valoda.

Saskaņā ar SPR 8.pielikumu, visiem mācībspēkiem valsts valodas zināšanas ir atbilstošas Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām; angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī (SPR 16.pielikums “Apliecinājums par valodu”), pieredze attiecīgā studiju kursa vai tam pielīdzināma studiju kursa īstenošanā (SPR 8. pielikums. Mācībspēku saraksts). Sarunā ar mācībspēkiem Rīgā iegūta informācija, ka viens no mācībspēkiem strādā un dzīvo

Lielbritānijā, ar vienu no pasniedzējām daļu no sarunas eksperti varēja brīvi varēja runāt angļu valodā. Fergānas vizītē satiktajiem RZA darbiniekiem (rektors, vice-rektore, mārketinga speciālists, IT speciālists) angļu valodas līmenis bija atbilstošā līmenī. Tomēr 8. pielikumā iesniegtā informācija ir balstīta tikai pašu mācībspēku pašnovērtējumā, nevis testēta profesionāli (TOEFEL, IELTS testi vai iekšēji RZA izveidotā valodas pārbaudē). Atšķiras docētāju CV un apliecinājumā norādītie svešvalodas zināšanu līmeņi (SPR 9. pielikums. Pasniedzēju CV bak.) - lektorei apliecinājumā norādīts C1 līmenis, CV - klausīšanās C2, lasīšana C1, rakstīšana B2, monologs B2, dialogs B2; lektorei apliecinājumā C2, CV - sapratne C1, runāšana C1, rakstīšana B2. Līdz ar to eksperti neguva pietiekamu pārliecību, ka visu Latvijas RZA mācībspēku angļu valodas zināšanas ir pietiekamas, lai nodrošinātu Programmas īstenošanu angļu valodā. Programmas mērķis un rezultāti (zināšanas, prasmes, kompetences) ir skaidri formulēti un aptver gan teorijas, gan pētniecību un profesionālo ētiku; vairāku studiju kursu apraksti rāda tiešu sasaisti ar šiem rezultātiem (piem., “Vispārīgā psiholoģija”, “Izglītības psiholoģija”, “Sociālā psiholoģija”, “Statistikās datu apstrādes metodes”). Attiecībā uz personāla profila atbilstību kursiem, būtisku pamatkursu “Vispārīgā psiholoģija” un specializēto kursu “Mūzikas psiholoģija” kā lektors ir norādīta docētāja, kuras CV uzrāda profesionālu profilu mūzikas terapijā ar publikācijām un bakalaura grādu psiholoģijā, bet pamatdisciplīnai vēlams docētājs ar maģistra (vai augstāku) grādu psiholoģijā. Tāpat, kursu “Vides, darba un civilā aizsardzība” īsteno docētāja ar filoloģijas izglītību, bez skaidri dokumentētas kompetences darba aizsardzības vai tiesību jomā. Trūkst tiešas kvalifikācijas sasaistes ar kursa saturu. Docētāju kopējā sarakstā ir klīniskie un veselības psihologi ar aktuālu praksi, kas atbilst klīnisko/lietišķo kursu vajadzībām. Iesniegtajos materiālos nav atsevišķa, skaidri aprakstīta angļu valodas prasmes verifikācijas mehānisma docētājiem (ārpus pašu CV pašnovērtējuma), kas ir īpaši būtiski starptautiskā studiju programmu īstenošanā.

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Gan ekspertu vizītes laikā, gan iesniegtajā studiju programmas raksturojumā RZA apliecina, kas akadēmiskajam personālam pieejamas dažādas iespējas kvalifikācijas paaugstināšanai.

Eksperti īpaši vēlas izcelt procedūru, kas nosaka, ka RZA tiek nodrošināta sistemātiska un strukturēta studentu un citu iesaistīto pušu apmierinātības mērīšana attiecībā uz studiju procesu, mācībspēkiem, prakses iespējām un augstskolas vidi kopumā, veicinot datu izmantošanu studiju kvalitātes pilnveidošanā. Tiek izmantoti vairāki apmierinātības mērīšanas veidi – studentu apmierinātības novērtējums par docētāju darbu, studentu apmierinātība ar prakses norisi, studentu vispārējās apmierinātības ikgadējā aptauja, absolventu apmierinātības aptauja un darba devēju apmierinātības aptauja. Procedūra ieviesta 2025. gada sākumā (Pielikums. Apmierinātības mērījumi.). SPR norādīts, ka docētājiem ir iespējams piedalīties profesionālās pilnveidesursos un semināros, konferencēs. Mācībspēkiem ir iespēja pieteikties finansējumam dalībai gan vietējās, gan starptautiskās konferencēs, iesniedzot rektoram pieteikumu un referāta nosaukumu (SPR 38.lpp). Iesniegtā hospitācijas anketa liecina, ka RZA pastāv hospitācijas process, kas palīdz mācībspēkiem apmainīties ar pieredzi, savstarpēji gūt jaunas zināšanas.

Ekspertu sarunā ar Programmas direktori tika noskaidrots, ka pieejamas arī iespējas doties Erasmus+ mobilitātē, ko līdzīgi kā citās augstskolās vairāk izmanto studenti, mazāk

pasniedzēji. Daudzi mācībspēki ir arī nozares praktiķi, un tas mazina mobilitātes iespēju izmantošanu, tomēr eksperti guva apstiprinājumu, ka tas tiek veicināts un atbalstīts.

Augstskola organizē vairākas zinātniskās konferences mācību gada laikā. Eksperti secina, ka kopumā akadēmiskajam personālam kvalifikācijas celšanas aktivitāšu iespējas ir pieejamas, un administrācijas centieni veicināt pasniedzēju iesaisti tajās vērtējami pozitīvi. Tomēr iesnieguma materiālos trūkst detalizēta apraksta par: konkrētiem mehānismiem, kā tiek nodrošināts visiem docētājiem pieejams finansējums vai atbalsts dalībai konferencēs un publikācijām; studiju programmā noteiktiem pētniecības rezultativitātes mērķiem (piem., minimālais publikāciju skaits, konferenču dalības biežums u.tml.); kā šī sistēma praktiski tiks nodrošināta Fergānas filiālē (Uzbekistānā) attiecībā uz vienlīdzīgas profesionālās pilnveides iespējām.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [4]

Izstrādājot Programmu, lai atlasītu kvalificētus mācībspēkus, tika vērtēta mācībspēku atbilstība normatīvo aktu noteiktajām prasībām, viņu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas rezultātu sasniegšanai, reglamentēto profesiju pārstāvjiem - sertifikāts profesijā. RZA, izstrādājot studiju programmu, ir vērtējusi, lai docētāju zinātniskā darbība būtu cieši saistīta ar studiju kursiem. Tomēr ir identificēti riski un nepilnības atsevišķu mācībspēku kvalifikācijas sasaistē ar docējamo studiju kursu saturu. RZA nav mehānisma, kā augstskola pārlicinās par docētāju angļu valodas zināšanu pietiekamību. Akadēmiskajam personālam ir iespēja paaugstināt kvalifikāciju dažādos veidos.

Stiprās puses:

1. Pastāvīga mācībspēku praktiskā profesionālā pieredze (konsultēšana, psihoterapija, supervīzija).
2. Studiju programmai piesaistīti starpdisciplināri docētāji (IT, izglītība, valodas)
3. Mācībspēku atlasē studiju programmas studiju kursiem nedefinēti kvalitatīvi kritēriji.
4. Studiju programmas nozares specifisko kursu īstenošanā ir iesaistīti nozares praktiķi.
5. Akadēmiskajam personālam pieejamas kvalifikācijas celšanas iespējas.
6. Augstskola izmanto mobilitātes iespējas attīstībā.
7. Izveidots kvalitatīvs studējošo un iesaistīto pušu apmierinātības mērījumu process.

Vājās puses:

1. Nepilnīgi dokumentēta atsevišķu docētāju kvalifikācijas atbilstība konkrētiem studiju kursiem (“Vides, darba un civilā aizsardzība”).
2. Trūkst vienotas tabulas, kas sasaista katru studiju kursu ar docētāja grādu, pētniecisko darbību un praktisko pieredzi.
3. Nav skaidras procedūras docētāju angļu valodas prasmes pārbaudei studiju programmas īstenošanā Fergānas filiālē.
4. Daļa mācībspēku CV nav pilnībā atjaunināti (publikāciju un pētniecības aktivitāšu uzskaitē) un nav norādīts aktuālais nodarbinātības statuss. Nav iesniegti apliecinājumi par gatavību būt ievēlētiem RZA.
5. Trūkst konkrētu rādītāju un mērķu pētniecības rezultativitātei (publikāciju skaits, indeksēti žurnāli, konferenču dalība).

6. Nav detalizēti aprakstīts, kā augstskola nodrošina praktisku atbalstu (finansējumu, infrastruktūru) pētniecības darbam.
7. Nav skaidrots, kā pilnvērtīgi tiks nodrošinātas tādas pašas kvalifikācijas celšanas un pētniecības iespējas Fergānas filiāles mācībspēkiem.
8. Vienam mācībspēkam nav veikta izglītības pielīdzināšana Latvijā, un vairākiem mācībspēkiem nav veikta reģistrēšanās Psihologu reģistrā.
9. Tikai diviem mācībspēkiem ir sertifikācija un pieredze praktiskajā darbā studiju programmas iecerētajā specializācijas jomā - darba un organizāciju psiholoģija.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.			X	
3.		X		

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.		X		Atbilstoši mācībspēku atlases kritēriji nodrošina profesionāļu piesaisti studiju kursu īstenošanā. Atsevišķu mācībspēku kvalifikācija daļēji atbilst Programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. Augstskolas vadība veicina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu. Eksperti neguva pilnīgu pārliecību par atbilstošām angļu valodas zināšanām studiju procesa nodrošināšanā. Ekspertiem nav pilnīgu pierādījumu par Uzbekistānas konsultantu - pasniedzēju iesaistes līmeni studiju kursu docēšanā. Studiju kursu docēšana Uzbekistānā notiek arī uzbeku valodā.

5. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]: Studiju programma/ apakšprogrammas (ja piemērojams) atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Nr. p.k.	Prasība	A t b i l s t	D a ļ ē j i a t b i l s t	Ne a t b i l s t	Pamatojums
1.	Svītrots atbilstoši grozījumiem ¹ Augstskolu likumā				Nav piemērojams
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		X		Studiju līguma (SPR 17.pielikums. Studiju līgums) punkts 4.3. nosaka, ka Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas likvidācijas gadījumā studentam tiek nodrošināta iespēja turpināt studijas citā studiju programmā vai augstskolā. Balstoties uz 13. pielikumā norādīto informāciju (SPR 13.pielikums_Līgums par stud turp_ISMA_DU.edoc), Augstskolai ir noslēgts līgums ar Daugavpils Universitāti par sadarbību studiju procesa turpināšanā atbilstošā studiju programmā: Psiholoģija (43313), taču Daugavpils Universitāte īsteno šo studiju programmu tikai pilna laika klātienē, latviešu valodā, kas atstātu nepilna laika neklātienē studējošos un angļu valodā studējošos bez izglītības turpināšanas iespējām.

¹ Likums "Grozījumi Augstskolu likumā" pieņemts 14.07.2022., stājās spēkā 11.08.2022. Publicēts: Latvijas Vēstnesis, 144, 28.07.2022.

					Fergānas filiālei ir vienošanās ar apkārtesošajām AII par studējošo uzņemšanu šādā gadījumā, tomēr RZA nav norādījuši oficiālus dokumentus (kā tas tika darīts ar DU), kas apliecinātu šādu vienošanos ar citu AII par studiju turpināšanu angļu valodā pilna laika klātienē vai neklātienē (Ekspertu vizīte Fergānā, 24.09.2025.).
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek pieņemts lēmums par studiju programmas licencēšanas atcelšanu un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	X			SPR 14. pielikums ("14_Apliecinājums zaudejumu kompensācija") apliecina, ka studējošajiem tiks kompensēti zaudējumi, ja studiju programma netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā.		X		Pievienotie akadēmiskā personāla (SPR 9. pielikums "Pasniedzēju CV Bak") apliecina, ka mācībspēku kvalifikācija daļēji atbilst Programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām. Augstskolas iesniegtais "Bakalaura studiju programmas iesniegums un raksturojums" norāda, ka studiju programmas īstenošanā plānoti 6 (seši) profesori un asociētie profesori, kuri jau ir ievēlēti akadēmiskajos amatos. Saskaņā ar mācībspēku CV (kurus plānots ievēlēt RZA) vairāki docētāji šobrīd ir spēkā esošās darba attiecībās citās augstskolās, piemēram, RSU, RISEBA. Šīs personas

				arī vēl nav iesniegušas savus apliecinājumus, ka piekrīt tikt ievēlēti RZA
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	X		Izvērtējot 9. un 10. pielikumā pieejamo informāciju, tika secināts, ka visiem akadēmiskā personāla pārstāvjiem, kurus ir plānots iesaistīt studiju programmas īstenošanā, ir publikācijas recenzējamās izdevumos pēdējos sešos gados (2019-2024) vai arī vismaz 5 gadu praktiskā darba stāžs.
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi normatīvajos aktos ² noteiktajā līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā		X	Pievienotie akadēmiskā personāla (SPR 9. pielikums "Pasniedzēju CV Bak" un Rektora apliecinājums (SPR 16.pielikums)) apliecina, ka mācībspēku latviešu valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai. Visiem mācībspēkiem CV ir iekļauta informācija par zināšanu atbilstību minimālajai B2 līmeņa prasībai angļu valodā. Augstskola ir norādījusi, ka tā nav obligāta prasība normatīvajos aktos, tādēļ svešvalodu zināšanas apliecinoši sertifikāti nav ievākti. Tomēr apliecināja, ka katrs pasniedzējs ir izgājis vai izies individuālu valodas pārbaudi pirms pieņemts vai tiks pieņemts darbā

² Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumi Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi"

				Augstskolā. Sarunā ar Filiāles konsultanti Uzbekistānā tiek konstatēts, ka angļu valodas zināšanu viņai nav un praksē Filiālē viņa pasniedz uzbeku valodā.
7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam. Studiju programma/apakšprogramma (ja piemērojams) atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.	X		Studiju programmā ir iekļautas minimālās prasības par civilās aizsardzības kursu (“Vides, darba un civilā aizsardzība” 3 KP apjomā). Programma atbilst Augstskolu likuma 55.panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām. Detalizētāku šī aspekta analīzi skatīt ekspertu atzinuma 3. nodaļā “Studiju saturs un īstenošanas mehānisms”, 1. kritērijs.
8.	Studiju programma/apakšprogrammas (ja piemērojams) atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām, ja pēc studiju programmas. apakšprogrammas (ja piemērojams) apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija		X	SPR 3.pielikums “3_Atbilstība_prof_standartam_psihologija” apliecina, ka studiju programma daļēji atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs. (https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumentu/standarti/2017/PS-108.pdf) Psihologa profesijas standartam neatbilst augstskolas iecere īstenot šo studiju programmu nepilna laika neklātienes formātā ar 0 kontaktstundām. Detalizētu šī aspekta analīzi skatīt ekspertu atzinuma sadaļā 3.Studiju saturs un īstenošanas mehānisms 1. punktā. Studiju programmas īstenošana angļu valodā neatbilst Psihologa profesijas standarta 5.1. nosaka, ka psihologs lieto valsts valodu, spēja brīvi

				<p>sazināties valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai, taču studiju programma vispār nenodrošina valsts valodas apguvi angļu valoda studējošajiem. Detalizētāku šī aspekta analīzi skatīt ekspertu atzinuma 3. nodaļā “Studiju saturs un īstenošanas mehānisms”, 1. kritērijs.</p>
9.	<p>Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56.¹ panta otrajā daļā un 56.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām</p>	X		<p>12. pielikumā pievienotie studiju kursu apraksti ir sagatavoti latviešu un angļu valodās un daļēji atbilst Augstskolu likuma prasībām.</p> <p>Studiju kursā “Sociālo prasmju treniņš” ir norādīts, ka 30% no studiju kursa gala vērtējuma tiek piešķirts par “Aktīvu dalību visās nodarbībās un semināros”, ko pēc ekspertu viedokļa nav iespējams objektīvi novērtēt. Papildus, eksperti uzskata, ka nepilna laika neklātienes formātā to vispār nav iespējams pārbaudīt.</p>
9.1.	<p>Studiju programma, kuru paredzēts īstenot svešvalodā, atbilst Augstskolu likuma 56.panta ceturtās vai piektās daļas prasībām</p>	X		<p>Studiju programma atbilst Augstskolu likuma 56.panta 4.daļas prasībām, jo studiju programma tiek īstenota arī Valsts valodā.</p>
10.	<p>Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem (tajā skaitā doktorantu studijām par valsts budžeta līdzekļiem, ja piemērojams)</p>	X		<p>Pievienotais studiju līguma paraugs (SPR 17.pielikums. Studiju līgums) atbilst MK Nr. 70 “Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi”.</p> <p>Līgums ir abās studiju programmas īstenošanas valodās.</p>
11.	<p>Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst</p>		X	<p>Pievienotais diploma paraugs (SPR</p>

	kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus				18.pielikums_Bakalaura diploms) atbilst MK Nr. 202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus”. Angļu valodā ir dažas valodas stila nepilnības diploma pielikuma 2.1. un 2.3. punktos., piem., punktā 2.3. “juridiska persona” tulkots kā “juridical person”, lai gan pareizi būtu “legal entity”.
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X			Pievienotais nolikums (SPR 19.pielikums_Nolikums_atzīšana) norāda, ka RZA ir izveidota formāla kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai.
13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X			Izglītības kvalitātes valsts dienesta (IKVD) Uzraudzības departaments nav konstatējis izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas (iepriekš – Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola) darbībā. Avots - IKVD vēstule Nr.4ud-04e/1099 “Par Rīgas Ziemeļvalstu augstskolu_IKVD”
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām		X		RZA mājaslapā (https://rnu.lv/en/for-students/library/) norādīts, ka Rīgas bibliotēka strādā no 10.00-16.00, SPR 18.lpp. norādīts darba laiks no plkst. 9.00 - 22.00, taču vizītes laikā eksperti konstatēja, ka bibliotēka bija slēgta jau

				<p>15.00 un bibliotekārs nebija pieejams.</p> <p>Informācija par konsultantiem un mācībspēkiem Fergānā ir neviennozīmīga - neskaidra. Ekspertu sarunā ar RZA vadību tika norādīts, ka tikai Latvijas mācībspēki būs iesaistīti docēšanā Fergānas filiālē, taču ekspertu Fergānas vizītes laikā noskaidrojās, ka tiks piesaistīti arī vietējie mācībspēki kā konsultanti, kuri arī pasniegs lekcijas un vadīs nodarbības..</p> <p>Detalizētāku šī aspekta analīzi skatīt ekspertu atzinuma 4. nodaļā “Mācībspēki”, 1. kritērijs.</p> <p>RZA mājas lapā sniegtā informācija atšķiras no ekspertu vizīšu laikā Rīgā un Fergānā gūtās informācijas par studiju maksas apjomu gan Latvijas, gan Uzbekistānas studentiem.</p> <p>Atšķiras informācija par studiju valodu Fergānas filiālē: nolikumā norādīta angļu valoda, tomēr praksē Fergānas filiāles pārstāvji atzīmē, ka mācības notiek arī uzbeku valodā.</p>
--	--	--	--	--

6. Novērtējums

Studiju programmas saturs atbilst LKI/EKI 6. līmeņa prasībām un esošām nozares tendencēm Latvijā, tomēr neatbilst vai daļēji atbilst psihologa profesijas standarta, Psihologu likuma un virknei Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām (sešas no septiņām licencēšanas prasībām saņēmušas vērtējumu “daļēji atbilst”). Tālāk eksperti norāda svarīgākos aspektus, kas pamato daļējās atbilstības novērtējumu.

Prasība (1): Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Studiju programmas attīstības pamatojumā izmantoti vispārīgi nozares tendences apliecinājoši avoti, tomēr nav sniegta detalizēta statistiskā analīze par psihologu nodarbinātību Latvijā un ES, kā arī par reflektantu mērķauditorijas lielumu reģionālā kontekstā. Studiju programmas raksturojumā vispār nav minēts un analizēts pamatojums studiju programmas īstenošanai Uzbekistānā. Lai arī darba devēji Latvijā šobrīd atzinīgi novērtē vajadzību pēc studiju programmas absolventiem, ilgtermiņā 2030. – 2040. gadā sagaidāma psihologu pārprodukcija Latvijā. Studiju programmas izveides pamatojumā nav veikta Vidusāzijas reģiona analīze pieprasījumam pēc psiholoģijas speciālistiem, kā arī darba tirgus analīze.

Prasība (2): Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Resursu un nodrošinājuma jomā augstskolai ir pieejamas aprīkotas mācību telpas gan Rīgā, gan Fergānas filiālē. Studējošajiem ir nodrošināta pieeja Scopus datubāzei un bibliotēkas literatūrai. Tomēr informācijas resursu pieejamībā ir vairākas nepilnības: bibliotēkas darba laiks un atbalsts Rīgā nav pietiekams, nav nodrošināta piekļuve vairākām būtiskām starptautiskām un vietējām zinātniskajām datubāzēm, trūkst angļu valodas mācību literatūras psiholoģijā. Atsevišķi jāatzīmē, ka nav atrisināta studiju vides pieejamība studentiem un mācībspēkiem ar invaliditāti.

Pēc ekspertu aplēsēm, studiju maksas ieņēmumi nenosedz studiju izmaksas, īpaši Uzbekistānas filiālē, jo īpaši ņemot vērā augstās ceļa un dzīvošanas izmaksas Latvijas pasniedzēju komandējumiem. Analizējot iesniegtos datus, eksperti uzskata, ka pastāv risks, ka Studiju programmai nav pietiekams finansējums tās īstenošanai. Augstskola nav iesniegusi pārskatus Uzņēmumu reģistrā (vai tie tikuši anulēti) par 2022., 2023. un 2024. gadu, līdz ar to ekspertiem nav redzami objektīvi dati par rentabilitāti un ieņēmumiem, kas nosegtu negūtos ieņēmumus no studiju maksas.

Prasība (3): Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Studiju kursi un sasniedzamie rezultāti ir kartēti, nodrošinot sasaisti ar prasībām un kompetenču attīstību, kā arī ir aprakstīta kvalitātes nodrošināšanas sistēma atbilstoši ESG principiem. Atsevišķu studiju kursu rezultāti formulēti pārāk vispārīgi un nav izmērāmi, obligātā literatūra novecojusi. Nepilna laika neklātienes formātam nav norādīti studiju kursu aprakstu. Studējošajiem nav piešķirtas augstskolas domēna e-pasta adreses, kas, ekspertu ieskatā, neatbilst labai mūsdienu akadēmiskas vides praksei. Tas potenciāli var apgrūtināt efektīvu informācijas apriti un piederības sajūtu augstskolai. Augstskolā darbojas iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas ietver studiju programmu regulāru izvērtēšanu, mācībspēku darba novērtēšanu, studentu aptaujas un darba devēju atsauksmju analīzi.

Prasība (4): Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Programmas īstenošanai ir izstrādāti mācībspēku atlases kritēriji un ir paredzēta praktizējošo speciālistu iesaiste. Potenciāli mācībspēkiem būtu pieejamas kvalifikācijas celšanas iespējas, iekļaujot mobilitātes programmās. Programmas īstenošanā plānots iesaistīt 22 mācībspēkus ar akadēmisko un profesionālo kvalifikāciju – 11 docētāji jau ir ievēlēti RZA, 9 plānots ievēlēt RZA. Tomēr vēl ir veicama virkne uzlabojumu – augstskolai jāiesniedz docētāju

apliecinājumi, ka piekrīt tikt ievēlēti RZA, viena profesorei ir pielīdzināms Ukrainā iegūtais grāds. Ekspertu ieskatā būtiski nodrošināt, ka visus psiholoģijas pamatkursus docē mācībspēki ar Mg.psych. vai Dr.psych. grādu un studiju kursus īsteno speciālisti ar attiecīgu kvalifikāciju jomā.

Prasība (5): Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Augstskolai nav noslēgti līgumi ne Latvijā, ne Uzbekistānā angļu valodā studējošajiem un nepilna laika neklātienē studējošajiem par izglītības ieguves turpināšanu, ja studiju programmas īstenošana tiktu pārtraukta. Daugavpils Universitāte, ar ko noslēgts līgums, īsteno psiholoģijas programmu tikai pilna laika klātienē latviešu valodā. Psihologa profesijas standartam neatbilst augstskolas iecere īstenot šo studiju programmu nepilna laika neklātienē formātā ar 0 kontaktstundām. RZA iecere atvērt studiju programmu Uzbekistānā neatbilst Latvijas Psihologu likuma prasībām, ņemot vērā, ka Latvijā psihologa profesija ir reģlamentēta profesija, savukārt Uzbekistānas darba tirgus prakse atšķiras. Darba devēji Fergānā nebija informēti par Latvijas normatīvo regulējumu psihologa profesijai. Studiju plānā ir iekļauts latviešu valodas studiju kursu angļu valodā studējošajiem (valsts valodas prasmes līmenis A1/A2 - pamatlīmenis) tādā apjomā, kas neatbilst Psihologa profesija standarta prasībām – psihologam lietot valsts valodu, spēju brīvi sazināties valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai.

Prasība (6): Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti.

Nav konstatētas norādes par to, ka Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas darbībā iepriekšējā gada laikā būtu identificēti kompetento iestāžu konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi, kas nebūtu novērsti noteiktajos termiņos. Ir atsevišķas neatbilstības un trūkumi saistībā ar finansiālā nodrošinājuma pārredzamību, informācijas pieejamību publiskajos reģistros, tomēr nav sniegtas ziņas par oficiāli fiksētiem pārkāpumiem vai uzraugošo institūciju piemērotām sankcijām Līdz ar to eksperti secina, ka kompetento iestāžu konstatētu pārkāpumu nav vai tie ir novērsti noteiktajā kārtībā, un šī kritērija ietvaros augstskolas darbība vērtējama kā atbilstoša.

Prasība (7): Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām.

Atšķiras informācija par studiju valodu Fergānas filiālē - nolikumā norādīta angļu valoda, tomēr praksē mācības notiek arī uzbeku valodā. Rīgas bibliotēkas darba laiki atšķiras vairākos avotos un praksē. Atšķiras informācija par Uzbekistānas mācībspēku iesaisti – eksperti noskaidroja Uzbekistānā, ka vietējie mācībspēki tiek piesaistīti kā konsultanti – vada seminārus, nodarbības. RZA mājas lapā sniegtā informācija atšķiras no ekspertu vizīšu laikā Rīgā un Fergānā gūtās informācijas par studiju maksas apjomu gan Latvijas, gan Uzbekistānas studentiem.

7. Rekomendācijas

Eksperti rekomendē **licencēt** pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programmu “Psiholoģija” Rīgā, Latvijā, ar īstenošanas formu un veidu - pilna laika klātie un īstenošanas valoda - latviešu valoda, ieviešot norādītās rekomendācijas līdz Studiju kvalitātes komisijas sēdei un līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai.

Eksperti rekomendē **nelicencēt** pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programmu “Psiholoģija” Rīgā, Latvijā, un Fergānā, Uzbekistānā, ar īstenošanas formu un veidu - nepilna laika neklātie un īstenošanas valoda - latviešu un angļu valoda.

Eksperti rekomendē **nelicencēt** pirmā cikla (akadēmiskā bakalaura) studiju programmu “Psiholoģija” Fergānā, Uzbekistānā, ar īstenošanas formu un veidu - pilna laika klātie un īstenošanas valoda - angļu valoda.

Rekomendācijas studiju programmas trūkumu novēršanai (īstermiņa):

Līdz Studiju kvalitātes komisijas sēdei:

1. Precizēt studiju rezultātus tādos studijuursos kā “Digitālā pratība”, “Kritiskā domāšana”, “Filozofija un socioloģija”, “Biznesa vadība”, “Vides, darba un civilā aizsardzība”, padarot tos konkrētus un izmērāmus (piem., “Students spēj aprakstīt attīstības posmus un identificēt riskus”).
2. Papildināt studiju kursu “Digitālā pratība” un citus psiholoģijas studiju kursus ar MI, VR un telepsiholoģijas saturu, aktualizēt literatūras sarakstus ar jaunākajiem avotiem (2020–2025), kā arī papildināt studiju kursu saturu ar konkrētiem piemēriem un praktiskiem uzdevumiem, kas atspoguļo psihologa profesionālo darbību, ētiskos aspektus un darba vides īpatnības.
3. Izstrādāt kursu–docētāju–grādu un publikāciju sasaistes matricu, lai nodrošinātu caurspīdīgumu.
4. Nodrošināt, ka visus psiholoģijas pamatkursus docē mācībspēki ar Mg.psych. vai Dr.psych. grādu; Studiju kursu “Vides, darba un civilā aizsardzība” uzticēt speciālistam ar attiecīgu kvalifikāciju darba aizsardzībā/tiesībās.
5. Aktualizēt visus mācībspēku CV, īpaši publikāciju sarakstus pēdējo 3–5 gadu griezumā.
6. Iesniegt apliecinājumus, ka norādītās personas piekrīt būt ievēlētas RZA amatos.
7. Nodrošināt atbilstību Augstskolu likumam (80.1 pants. Pārskati par augstskolas darbību.), sagatavojot publiski pieejamu gada pārskatu par savu darbību un augstskolas padomes apstiprinātu gada finanšu rezultātu (ieņēmumu un izdevumu) pārskats par 2022., 2023. un 2024. gadu un publicēt to RZA mājas lapā un Lursoft.

Līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai (studējošo uzņemšanai):

1. Veikt pasākumus ārējo pušu līdzdalības stiprināšanai, izstrādājot skaidru mehānismu darba devēju, studentu pārstāvju, profesionālo organizāciju un ārvalstu ekspertu iesaistes nodrošināšanai studiju programmas pilnveidē.

2. Iesniegumā Studiju programmas “Psiholoģija” licencēšanai iekļaut strukturētus datus par augstskolas veiktspēju (studentu skaita dinamika, uzņemšanas/atbiruma tendences, absolventu skaits un nodarbinātība).
3. Izveidot prognožu analīzi par reflektantu pieplūdumu nākamajiem gadiem (balstoties uz reģionālajiem un nacionālajiem datiem par potenciālajiem studentiem psiholoģijas jomā).
4. Iesniegumā Studiju programmas “Psiholoģija” licencēšanai papildināt studiju programmas salīdzinošo analīzi ar plašāku Eiropas reģionu (Skandināvijas valstis, Vācija, Nīderlande, Lielbritānija), parādot, kā RZA studiju programma pozicionējas starp citiem piedāvājumiem.
5. Paplašināt bibliotēkas darba laiku un nodrošināt bibliotēkas speciālista pieejamību Rīgā, lai studējošie un mācībspēki saņemtu regulāras apmācības un konsultācijas par elektronisko datubāžu un zinātnisko informācijas resursu izmantošanu.
6. Nodrošināt studējošajiem un mācībspēkiem piekļuvi starptautiski atzītām elektroniskajām datubāzēm (piemēram, ScienceDirect, ProQuest, APA PsycINFO) un sniegt publiski pieejamu informāciju par šīm iespējām augstskolas tīmekļvietnē un iekšējos dokumentos.
7. Pārskatīt studiju maksas politiku, nodrošinot, ka studiju maksa pilnībā sedz programmas īstenošanas izmaksas, un izstrādāt skaidru finanšu plānu ar norādi uz papildu ieņēmumu avotiem, kas garantē programmas ilgtspēju.
8. Papildināt bibliotēkas krājumu ar aktuālu psiholoģijas nozares literatūru angļu valodā, tostarp mācību grāmatām, rokasgrāmatām un zinātniskajiem izdevumiem, kas atbilst studiju programmas saturam un starptautiskajām prasībām.
9. Izveidot vai pielāgot telpas studentu patstāvīgajam darbam pēc lekcijām, nodrošinot ērtas, klusas un tehniski aprīkotas vietas individuālai un grupu studiju darbībai.
10. Izstrādāt un ieviest iekšējos dokumentus, kas reglamentē mākslīgā intelekta (MI) izmantošanu studiju procesā, precizējot tā lietošanas nosacījumus, ētiskos aspektus un akadēmiskā godīguma prasības.
11. Nodrošināt, ka bibliotēkā visas norādes, uzraksti un sistēmas par literatūras saturu un tās atrašanās vietu ir pieejami gan latviešu, gan angļu valodā, lai atvieglotu informācijas pieejamību ārvalstu studentiem.
12. Atjaunot un aktualizēt Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas administratīvo struktūrshēmu, atspoguļojot reālo organizatorisko struktūru, pienākumu sadalījumu un atbildības līmeņus.
13. Precizēt Psiholoģijas studiju virziena organizatorisko struktūru, skaidri nosakot atbildīgās personas, lēmumu pieņemšanas kārtību un padomju darbības principus, lai nodrošinātu efektīvu studiju virziena pārvaldību un kvalitātes uzraudzību.
14. Papildināt studiju kursu aprakstus ar digitālās psiholoģijas komponentēm, nodrošinot, ka to saturs atbilst studiju programmas raksturojumā (SPR) noteiktajam, un atjaunot obligāto literatūru, iekļaujot jaunākos starptautiski atzītos avotus psiholoģijas un digitālo tehnoloģiju jomā.
15. Izveidot psiholoģiskā atbalsta sistēmu studējošajiem, nodrošinot piekļuvi konsultācijām, supervīzijai vai mentoru atbalstam.
16. Nodrošināt visiem studējošajiem augstskolas domēna e-pasta adreses, lai garantētu drošu komunikāciju, akadēmisko integritāti un pilnvērtīgu piekļuvi institucionālajiem resursiem.
17. Nodrošināt, ka visiem mācībspēkiem ir veikta izglītības pielīdzināšana Latvijā.

18. Iesniegumā Studiju programmas “Psiholoģija” licencēšanai pievienot analītiskus secinājumus par starptautiskajām tendencēm psiholoģijā (digitālā psiholoģija, preventīvā psiholoģija, sabiedrības veselība).
19. Ieviest vienotu angļu valodas kompetences pārbaudi (piem., CEFR C1 sertifikāts vai iekšējs tests ar neatkarīgu vērtējumu) visiem docētājiem.
20. Starpdisciplinārajos studijuursos (piem., “Biznesa psiholoģija”) formāli paredzēt kopdocēšanu ar psihologu vai metodisko līdzdalību.
21. Izmantot korektu un starptautiskajā praksē atbilstošu RZA nosaukuma tulkojumu - Riga Nordic University of Applied Sciences.
22. Nodrošināt, ka psiholoģijas studiju kursu docētājam ar ārvalstīs iegūtu izglītību ir pielīdzināts augstākās izglītības diploms Latvijā un praktizējošiem docētājiem veikta reģistrācija Psihologu reģistrā psihologa profesionālās darbības veikšanai.

Rekomendācijas studiju programmas pilnveidei (ilgtermiņa):

1. Izstrādāt mācībspēku profesionālās pilnveides un pētniecības atbalsta plānu ar skaidriem KPI (piem., minimālais konferenču/publikāciju skaits uz vienu docētāju noteiktā laika posmā).
2. Dokumentēt un formalizēt ārējo ekspertu un darba devēju līdzdalību kvalitātes uzraudzības procesos (piem., protokoli, sadarbības līgumi, atbalsta vēstules).
3. Pamatkursu docētājiem ieteicams uzrādīt pētniecības aktivitātes tieši savā psiholoģijas apakšnozarē un to regulāri atjaunot (īkgadējas atskaites).
4. Nodrošināt caurspīdīgu mehānismu, kā tiek finansēta dalība starptautiskās konferencēs un publikāciju izmaksu segšana.
5. Regulāri monitorēt, kā pētniecības rezultāti tiek integrēti studiju kursu saturā, un dokumentēt šo procesu kā daļu no kvalitātes sistēmas.
6. Nodrošināt studiju vides pieejamību, dodot iespēju mācīties un strādāt cilvēkiem ar invaliditāti.

Ja ekspertu viedoklis par kādu prasību vai kritēriju atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli.

Nav atšķirīgu viedokļu par prasību vai kritēriju novērtējumu.

8. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut		X	
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem		X	
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X	
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām		X	
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām		X	
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām		X	